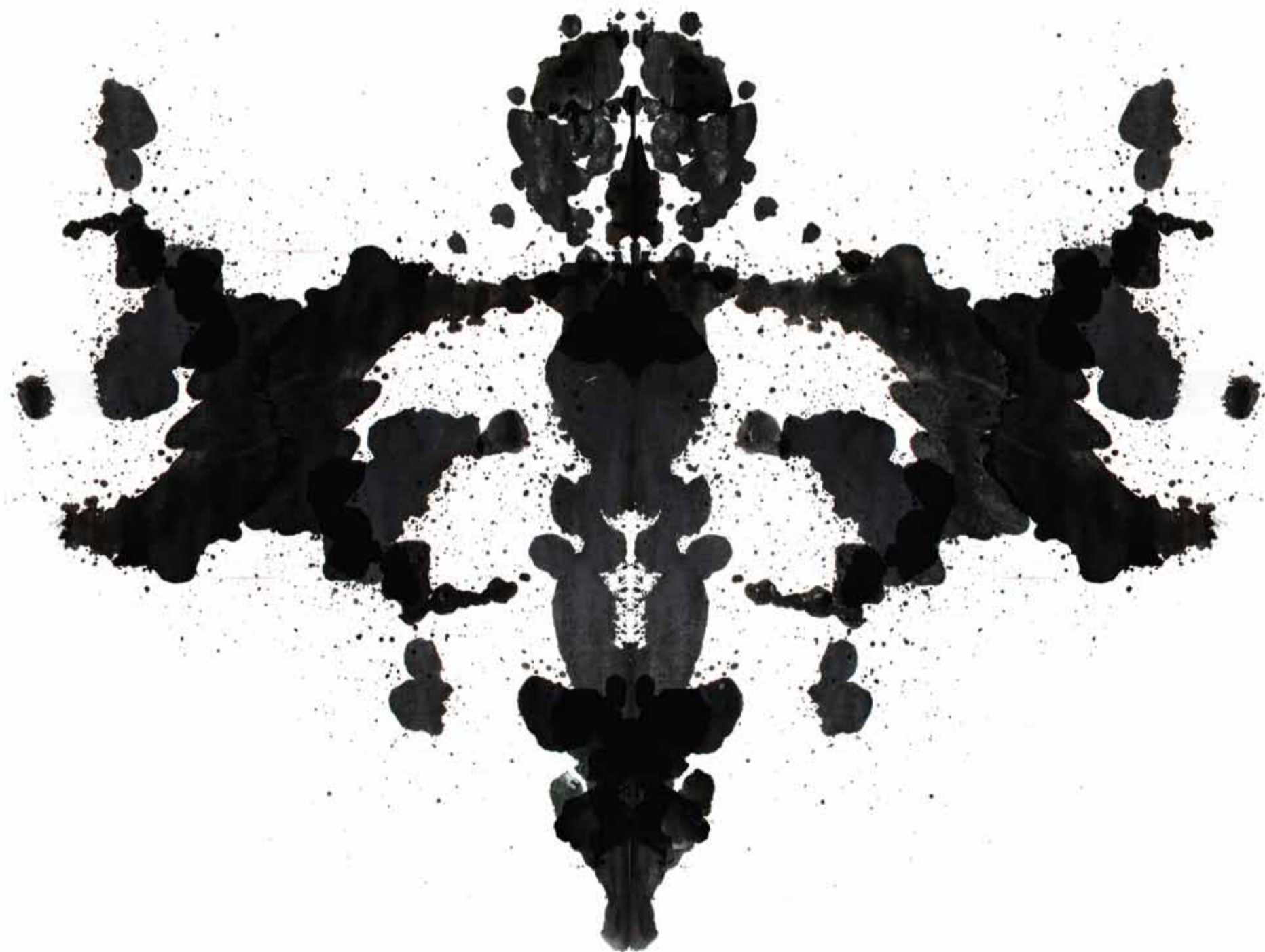

Wat ziet u hierin?

- A** Een kansloze toekomst als basispsycholoog
- B** Een kansloze toekomst als basispsycholoog
- C** Een kansloze toekomst als basispsycholoog

Dossier CvB:

Miljoenenschuld en
ontslagregen bij economie

Strafpleiters

Studenten houden u
uit de gevangenis

Nooit te oud...

Vijftigplussers in de
collegebanken

Nieuwe Doelenstraat 5
1012 CP Amsterdam

Hotel Résidence Le Coin

e-mail: hotel@lecoin.nl
internet: www.lecoin.nl

HOTEL RESIDENCE LE COIN, gevestigd in hartje centrum van Amsterdam en al jaren een pleisterplaats voor gasten van de UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM en van de HOGESCHOOL VAN AMSTERDAM draagt deze gasten een warm hart toe en daarom kunnen zij rekenen op een gereduceerd tarief. Zij die op vertoon van deze advertentie bij ons komen overnachten ontvangen tevens een extra korting op het ontbijt.

Het hotel ligt in het oude centrum en is een uitstekend vertrekpunt voor het ontdekken van alles wat de stad te bieden heeft, van het bijwonen van een theatervoorstelling tot een rondvaart in een van de vele monumentale grachten.

Gastvrijheid in een karakteristieke sfeer

Bel voor een brochure of voor nadere informatie 020 - 5246800.

I ♥ MY TEACHER

Binnen een jaar de populairste van de klas.

Heb je tijdens je studie ontdekt dat je het leuk vindt om jouw vakkennis over te dragen aan anderen? Met de praktijkgerichte kopopleiding Tweedegraads Leraar voor hbo- en wo-bachelors heb je binnen een jaar al je tweedegraads bevoegdheid. En kun je als docent aan de slag. **Kijk voor meer informatie op www.hva.nl/kop** of kom naar de open avond op 9 juni.

 Hogeschool van Amsterdam

Tijd om je...

...punt te maken

**Op zoek naar een leuke voetbalvereniging?
Kom eens kijken bij ons of train een keer mee!**

T.O.S.-Actief
Sportpark Middenmeer, Radioweg 63
020 6928314 / info@tos-actief.nl / www.tos-actief.nl

inhoud #33

Vak(on)bekwaam

Psychologen blijken na hun afstuderen in een lastig pakket te zitten: nog niet klaar voor het echte werk, maar ervaringsplekken zijn verschrikkelijk dun gezaaid 14

Het economiebudget

In het derde deel van een korte serie over het College van Bestuur staat de FEB centraal; de economiefaculteit waar financieel wanbeleid jarenlang welig kon tieren 10

De nieuwe Moszkowicz

Rechtenstudenten helpen sinds kort onbemiddelden die juridische hulp nodig hebben in strafzaken 16

Klaar met kruiswoordpuzzels

Hoezo, achter de geraniums? Veel ouderen gaan op latere leeftijd alsnog doen wat ze altijd al hadden gewild. Studeren bijvoorbeeld 18

Studentencomplexen

Een fietstocht voor Amsterdamse politici, om ze te laten zien hoe klein studenten moeten wonen voor veel geld 22

En verder:

nieuws 4-7, opinie/stage 8-9, objectief 12, bul 20, Fen is uit/het beste/eten 21, annonces/lezingen 23, Dijkgraaf/Curvers/overigens 24

commentaar

DE BANK EN DE BASIS

De basispsycholoog valt tussen wal en schip. Aan de ene kant heeft de universiteit hem samen met een grote groep vers afgestudeerde jaargenoten de maatschappij ingestuurd, waar de baankansen laag liggen. Begrijpelijk, zo stelt zelfs de beroepsvereniging het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP): de basispsycholoog kan nog te weinig, en heeft twee jaar praktijkervaring nodig om een vakbekwame psycholoog te worden.

Aan de andere kant zijn er voor die broodnodige vervolgoopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog), tevens het vereiste keurmerk om als zelfstandig psycholoog te mogen werken, maar 900 opleidingsplekken beschikbaar. Ter illustratie: er zijn op dit moment 4365 basispsychologen in Nederland, en ieder jaar komen er 2173 bij.

Gemiddeld moet de basispsycholoog die in aanmerking wil komen voor een gzoopleidingsplek twee tot drie jaar te overbruggen met meer of minder relevante werkervaring. Vaak onder zijn niveau en onderbetaald, en soms zelfs volledig onbetaald. Ook 'inlikken' bij een zorginstelling, om intern een opleidingsplek te bemachtigen, is aan de orde van de dag. Eenmaal in het bezit van het felbegeerde gzo-diploma zijn de baankansen een stuk hoger. Toch stelt het Capaciteitsorgaan, een stichting die de in- en uitstroom van zorgprofessionals monitort en op basis daarvan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) adviseert, dat met een verhoging van slechts zestig opleidingsplekken de vraag in de markt voorlopig wel vervuld is.

Dit alles duidt op een te groot aanbod van basispsychologen. Hoewel het strikt genomen niet haar taak is, zou het de universiteit sieren als ze jonge studiekeuzers onverbloemd duidelijk zou maken hoe moeizaam het is om een baan als zelfstandig psycholoog te krijgen. Bezint, eer ge aan psychologie begint.

Folia verschijnt sinds 1948 als onafhankelijk weekblad voor de Universiteit van Amsterdam. Het wordt uitgegeven door de stichting Folia Civitatis.

cover: Bas Kocken
en Pascal Tieman

colofon

Folia: Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam, Vendelstraat 2, 1012 XX Amsterdam, tel. 020-5253981, fax 020-5253980, redactie@folia.uva.nl **website:** www.folia.nl **uitgever:** Stichting Folia Civitatis
redactie: Floor Boon, Mirna van Dijk (eindredacteur), Stephanie Gude, Luuk Heezen, Jim Jansen (hoofdredacteur), Margot Riedstra (secretariaat), Gijs van der Sanden, Henk Thomas, Harmen van der Meulen (assistent eindredactie), Dirk Wolthekker **medewerkers aan dit nummer:** Bram Belloni, Martien Bos (correctie), Daniel Bosschieter, Bob Bronshoff, Fred van Diem, Julie de Graaf, Bas Kocken, Marc Kolle, Monique Kooijmans, Harmen van der Meulen, Arjun Roodink, Merel Straathof, Liza Titawano, Won Tuinema, Tjebbe Venema, Fen Verstappen, Hans van Vinkeveen, Melanie de Vries **redactieraad:** Wouter Breebaart, Simon Dikker Hupkes, Ilse Duijn, Jurriaan Gorter, Jaap Kooiman, Ronald Ockhuysen (voorzitter), Jean Tillie, Sebas Veeke **zakelijke leiding:** Paul van de Water **art direction:** Pascal Tieman **opmaak:** Carl Zevenboom **druk:** Dijkman Offset, Diemen **advertentiewerving:** Bureau van Vliet bv, Zandvoort, tel. 023-5714745, fax 023-5717680, zandvoort@bureauvanvliet.com **abbonement:** €46,90 per jaargang **opgave:** 020-525 3981, mededelingen@folia.uva.nl of www.folia.nl. Het is niet altijd mogelijk de rechthebbenden van de foto's op de prikbordpagina te achterhalen. Rechthebbenden van het beeldmateriaal kunnen zich bij Folia melden via: redactie@folia.uva.nl.

Sander Wirken wint UvA-scriptieprijs

■ Medeoprichter van hulporganisatie Niños de Guatamala wint UvA-scriptieprijs 2011.

■ Wirken schreef scriptie op het snijvlak van recht, politiek en liefdadigheid.

Sander Wirken heeft op 28 mei de UvA-scriptieprijs gewonnen. De prijs werd uitgereikt door juryvoorzitter Eric Fischer, interim-decaan van de FEB, tijdens de slotmanifestatie van de Universiteitsdag. Met zijn scriptie *The Guatamalan Genocide and the International Commission against Impunity in Guatamala – Justice at Last?* won Wirken een bedrag van drieduizend euro. De scriptie zelf werd gehonoreerd met een 9,5. Scriptiebegeleider Harmen van der Wilt: 'Sanders analyse van de Guatamalteeke politieke geschiedenis is puntgaaf. Ook de juridische analyses zijn scherp en trefzeker. De combinatie van politiek/historische verhandeling en juridische analyse geeft de scriptie bij uitstek een interdisciplinair karakter. Wirken paart stilistische kwaliteiten bovendien aan bevolgenheid.'

Sander Wirken is een van medeoprichters van de hulporganisatie Niños de Guatamala. Met twee andere studenten richtte hij in 2006 deze organisatie op, nadat hij tijdens een bezoek aan het Midden-Amerikaanse land met eigen ogen had gezien hoe armoedig het land is en wat meer onderwijs daaraan kan

De finalisten Soemirien Kasanmoentalib, Sander Wirken en Peter Bloem. Niet aanwezig was Ammeke Kateman / foto Monique Kooijmans

doen. In *Folia* zei hij er toen over: 'In Guatemala heerst veel armoede; dat komt onder meer doordat dertig procent van de bevolking analfabeet is. Dat probleem willen we bestrijden. Als mensen zich ontwikkelen, krijgt de samenleving een kans om economisch sterker te worden.' De tweede prijs van tweeduizend euro ging naar geneeskundestudent Soemirien Kasanmoentalib voor zijn scriptie over bacteriële hersenvliesontsteking

en de complicaties daarvan. De derde prijs werd ex aequo uitgereikt aan Peter Bloem (kunstmatige intelligentie) en Ammeke Kateman (geschiedenis) met een scriptie over respectievelijk 'machine learning' binnen de kunstmatige intelligentie en over de Egyptische intellectueel Muhammad 'Abduh, een sleutelfiguur in de geschiedenis van het moderne islamitische denken. Zij wonnen beiden duizend euro. (DW)

Facebook voorspelt beurskoers

■ Social media helpen bij het voorspellen van beurskoersen.

■ Dat blijkt uit onderzoek van economiestudent Laurens van Leeuwen naar de Nederlandse beursindex.

Door te kijken hoe er over AEX-fondsen wordt gepraat in social media kan 35 procent van alle beursschommelingen vier dagen van tevoren worden voorspeld. Ook het handelsvolume neemt

toe naarmate een fonds vaker op social media als Twitter en Facebook wordt genoemd. Dat zijn de belangrijkste conclusies uit het afstudeeronderzoek van masterstudent Business Economics Laurens van Leeuwen. Hij maakte bij zijn onderzoek gebruik van een speciale methode van *online monitoring*, waarbij berichten over fondsen op websites als Twitter, Hyves en Facebook worden gescand. Deze berichten worden vervolgens vergeleken met de aandelen-

koers van het desbetreffende fonds. Het is niet verrassend dat social media een voorspellende kracht hebben. Dat meldt althans Clipit, een bedrijf dat gespecialiseerd is in online monitoring, in een persbericht. 'Steeds meer mensen gebruiken het internet om hun verhaal kwijt te kunnen of plaatsen *reviews* over goederen en diensten. Door online monitoring kan de publieke opinie overzichtelijk worden gemaakt en worden gebruikt voor tal van voorspellingen.' (GvdS)

Pleidooi voor nieuwe censuurregels

■ Marita Mathijssen presenteert boek over de geschiedenis van literaire censuur in Nederland.

■ 'Is het verspreiden van onze mening niet te makkelijk geworden?'

'Seks, godsdienst en politiek. Daar gaat het altijd om in de censuur,' zei emeritus hoogleraar moderne Nederlandse letterkunde Marita Mathijssen op 24 mei tijdens de boekpresentatie van *Boeken onder druk* in Spui25. In het boek, dat onder redactie van Mathijssen is verschenen, behandelen

verschillende auteurs de literaire censuur in Nederland vanaf de uitvinding van de boekdrukkunst.

'We lachen vaak wat hautain als we denken aan de dingen waar in het verleden censuur op werd gepleegd. Wist de naaktheid van Phil Bloom ons eind zestiger jaren nog te choqueren, tegenwoordig is het erg moeilijk om 's nachts nog een goed programma op tv te vinden,' zei Mathijssen. Toch is censuur niet alleen iets van vroeger, benadrukt de emeritus hoogleraar. Zo werd recent duidelijk dat de Nijmeegse universiteits-

krant *Vox* haar webberichten alleen nog op een besloten website mag publiceren. En de expliciete vrijscènes in Kluuns debuutroman *Komt een vrouw bij de dokter* werden bij de Chinese vertaling gekuist.

Mathijssen besloot haar verhoog met de vraag of er geen nieuwe regelgeving op het gebied van censuur moet komen. 'Is het verspreiden van onze mening niet te makkelijk geworden? Kunnen we alle uitingen van Jodenhaat en oproepen tot geweld wel toestaan in een maatschappij die gewelddoos wil leven?' (GvdS)

Michiel van Kempen

De rechtbank in Breda heeft onlangs vonnis gesproken in de zaak tussen Michiel van Kempen, bijzonder hoogleraar West-Indische letteren, en de Surinaamse schrijver Rabin Gangadin. De laatste zou jarenlang een lastercampagne hebben gevoerd tegen zowel Van Kempen als tegen het College van Bestuur, de decaan van de FGW, de faculteitssecretaris en anderen. Aanleiding daarvoor was een passage in Van Kempens proefschrift waarin deze meldde dat Gangadin 'jarenlang de ingenieurstitel voerde' en 'zowel in Wageningen als in Florida' gepromoveerd zou zijn. 'Maar zijn naam komt bij geen enkele universiteit in de lijst der gegradueerden voor.' Gangadin voelde zich in zijn goede naam en eer aangetast en stapte naar de rechter, maar die oordeelde dat de schrijver 'onvoldoende' had onderbouwd dat Van Kempen hem moedwillig zou hebben beschadigd.

Academische Jaarprijs

Zesduizend mensen hebben hun stem uitgebracht op een van de dertien voorstellen die meedingen naar de Academische Jaarprijs 2011, de jaarlijkse competitie waarbij onderzoekers, promovendi en studenten in teamverband proberen de resultaten van hun onderzoek onder de aandacht te brengen van een breed publiek. De top 5 wordt aangevoerd door de universiteit van Wageningen (997 stemmen), gevolgd door Leiden, Utrecht, Rotterdam en Twente. Het UvA-team bungelt bijna onder aan de ranglijst (elfde plaats, 224 stemmen) met het onderzoek *'Seksuele Voorlichting 2.0: the Eggs and the Seeds'*. De jury onder leiding van SCP-directeur Paul Schnabel, heeft twee Leidse teams en het team van Maastricht geselecteerd voor de finale in oktober.

Privaatrecht

Elf rechtenstudenten zijn genomineerd voor de Scriptieprijs Privaatrecht 2011. Het gaat om de studenten Eelco Anink, Koos Beke, Louisa Coppens, Allard Elema, Max de Geus, Andrea Hink, Josse Klijnsma, Laura Mulders, Bram Scholten, Jonas Snijders Blok en Seth van Straten. Alle scripties werden in 2010 met een negen of hoger gewaardeerd. Op 21 juni wordt de winnaar bekendgemaakt. Die krijgt een geldbedrag van duizend euro.

Stelling

UvA en VU willen gezamenlijk de concurrentie te lijf gaan en op onderwijs- en onderzoeksgebied gaan samenwerken. Goed plan?

■ Ja - 74,5 %
■ Nee - 25,5 %

Totaal aantal respondenten: 106

Kamervragen over alliantie UvA en VU

■ Kamerlid Jasper van Dijk (SP) wil antwoord van staatssecretaris Zijlstra over samenwerkingsplannen van UvA en VU.

■ Kamerlid wil onder meer weten of samenwerking in aanmerking komt voor de zogenoemde 'fusietoets'.

De plannen van UvA en VU om een alliantie aan te gaan hebben SP-kamerlid Jasper van Dijk ertoe aangezet een groot aantal vragen te stellen aan de staatssecretaris van OCW, Halbe Zijlstra. UvA en VU hebben vier werkgroepen ingesteld die moeten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om op een aantal wetenschappelijke terreinen te gaan samenwerken. Het gaat om de wetenschapsgebieden alfa,

bèta, rechten/economie en maatschappijen en gedragswetenschappen. De UvA heeft eerder aangegeven dat niet op voorhand sprake is van een fusie, maar dat het alleen om een onderzoek naar inhoudelijke samenwerking gaat. Van Dijk vraagt zich niettemin of af er niet toch stiekem een fusie aan zit te komen.

De SP wil onder meer van de staatssecretaris weten of deze 'de mening deelt dat het absoluut onaanvaardbaar is als deze alliantie zou neerkomen op een fusie tussen twee unieke instellingen met een eigen identiteit'. Ook vraagt de partij zich af of 'de versterkte samenwerking' in aanmerking komt voor een zogenoemde 'fusietoets'. De Eerste Kamer heeft op 25 januari van dit jaar ingestemd met het wetsvoorstel voor de invoering van zo'n toets in zowel

het primair en voortgezet onderwijs als het hoger onderwijs. Door de invoering van de fusietoets wordt het moeilijker voor onderwijsinstellingen om te fuseren. Het doel van de toets is de schaalvergroting binnen het onderwijs tegen te gaan, waardoor de keuzevrijheid, betrokkenheid en medezeggenschap van belanghebbenden binnen het onderwijs beter gewaarborgd zouden blijven. Van Dijk vraagt de staatssecretaris ook of deze bereid is om in overleg te gaan met de besturen van UvA en VU 'met als inzet dat een fusie voorkomen dient te worden'. Naast vragen over de alliantie tussen UvA en VU heeft van Dijk ook vragen gesteld over de universitaire pers, waarvan de onafhankelijkheid op de tocht zou staan. Over twee weken moet Zijlstra de vragen hebben beantwoord. (DW)

De baas laat zien wie de baas is

■ Voeten op de tafel, anderen onderbreken en hard praten. Machthebbers laten door dergelijk gedrag zien dat zij de baas zijn.

■ Onderzoek onder leiding van UvA-psycholoog gepubliceerd in *Social Psychological and Personality Science*.

Machtige mensen lappen sociale omgangsvormen aan hun laars. Voeten op de tafel, anderen onderbreken en hard praten. Op die manier laten ze aan hun omgeving zien wie er de baas is. Maar komt dat op de buitenwacht ook zo over? Ja, concludeert UvA-psycholoog Gerben van Kleef, die samen met VU-onderzoekers onderzocht hoe men-

sen reageren op normoverschrijdend gedrag. Wat blijkt: degene die de regels overschrijdt, wordt door de buitenwacht beschouwd als degene die aan de touwtjes trekt. De baas zet zichzelf door zijn gedrag dus niet alleen neer als baas, maar wordt daardoor ook als baas gepercipieerd.

Het onderzoek van Van Kleef c.s. werd afgelopen week gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift *Social Psychological and Personality Science*.

Tijdens het onderzoek, waaraan vierhonderd mensen deelnamen, werd in verschillende situaties gemeten hoe de deelnemers reageerden op sociaal gedrag. 'In alle gevallen bleek dat aan de persoon die zich niet aan de normale gedragsregels hield een bepaalde mate

van macht werd toegekend,' zei Van Kleef in *Het Parool*. Volgens hem ligt de verklaring voor die perceptie voor de hand. 'Mensen die meer macht hebben zijn vrijer om te doen wat ze willen en de regels aan hun laars te lappen.' Volgens de onderzoeker was dit onlangs heel duidelijk te zien bij de inmiddels opgestapte voorman van het IMF, Dominique Strauss-Kahn, verdacht van verkrachting van een kamermeisje.

Toch geldt de theorie niet altijd, zegt Van Kleef, want Strauss-Kahn heeft de regels behoorlijk overtreden. 'Als iemand het echt te bont maakt, werkt het alleen maar averechts. Strauss-Kahn wordt daar nu op afgerekend. Maar iemand als Berlusconi kan gewoon blijven zitten.' (DW)

André Nollkaemper adviseur minister

■ Hoogleraar internationaal publiekrecht André Nollkaemper benoemd tot adviseur van minister Rosenthal.

■ 'Ik zal adviseren over Libië-achtige situaties die juridisch controversieel zijn.'

André Nollkaemper, hoogleraar internationaal publiekrecht en vicedecaan van de rechtenfaculteit, is benoemd tot extern volkenrechtelijk adviseur van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij zal direct aan minister Rosenthal van Buitenlandse Zaken rapporteren. De functie komt voort uit het rapport van de Commissie-Davids. Die commissie deed onderzoek naar hoe de besluitvorming over Nederlandse deelname aan de Irak-oorlog tot stand was gekomen. De commissie constateerde onder meer tekortkomingen in de volkenrechtelijke advisering van de minister (deze bereikte door tussenkomst van

de ambtelijke top nooit de minister) en deed aanbevelingen om deze advisering te versterken.

Een van die aanbevelingen was de aanstelling van een volkenrechtelijk adviseur zoals die vroeger ook op het departement aanwezig was, om een 'gedegen inbreng van volkenrechtelijke adviezen' te waarborgen in het ministerie van Buitenlandse Zaken. 'De gedachte is dat ik zal adviseren over de grotere kwesties die voor Nederland van belang zijn,' laat Nollkaemper weten. 'Libië-achtige situaties die juridisch controversieel zijn.' Dat zal in de praktijk naar zijn verwachting beperkt blijven tot 'high profile en politiek gevoelige' zaken. De aanstelling is voor een jaar waarin de minister 'te allen tijde' een beroep op Nollkaemper kan doen. 'Ik zal regelmatig met de minister overleggen. Voor deze permanente beschikbaarheid zal ik daarom ook wat moeten opgeven: er moet meer ruimte in mijn agenda komen.' (FB)

André Nollkaemper / foto Won Tuinema en Tjebbe Veneama

Early Dutch books

Vorige week hebben de Koninklijke Bibliotheek en de universiteitsbibliotheken van de UvA en de Universiteit Leiden de website earlydutchbooksonline.nl gelanceerd. Voor de site zijn tienduizend in Nederland uitgegeven boeken met in totaal meer dan twee miljoen pagina's uit de periode 1780-1800 gedigitaliseerd. De in de database opgenomen boeken zijn op woordniveau doorzoekbaar gemaakt. De afdelingen Bijzondere Collecties van de drie bibliotheken lanceerden eind oktober 2005 het initiatief tot een 'nationale infrastructuur voor de digitale ontsluiting van de Bijzondere Collecties'. Dit is een plan voor een online bibliotheek voor de humaniora, die bestaat uit volledig gedigitaliseerde objecten uit de Bijzondere Collecties van de betrokken instellingen.

Eén miljard euro

Dertien Nederlandse wetenschappers nemen deel aan het Europese consortium 'Human Brain Project' dat in de race is voor een megasubsidie van de Europese Unie in het kader van het KP7-onderdeel Future and Emerging Technologies (FET). KP7 is een EU-kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling. De EU kent de subsidie op een bijzondere manier toe: de deelnemers aan zes zogenoemde *flagship*-programma's krijgen een jaar de tijd om de aantrekkelijkheid van hun programma aan te tonen door haalbaarheidsstudies te doen en hun plan verder uit te werken. Daarna honoreert de EU één of twee van de zes programma's met een subsidie van maximaal honderd miljoen euro per *flagship* per jaar gedurende tien jaar. Aan het 'Human Brain Project' doen dertien universiteiten uit negen landen mee. Doel van het project is het gehele menselijke brein tot in de biologische details in een computermodel te simuleren. Onder de deelnemers bevindt zich ook UvA-hoogleraar Computational Science Peter Sloot. Samen met collega-onderzoekers Martin Kersten (CWI) en Nicolai Petkov (RUG) doet hij mee met het onderzoek 'High-Performance Computing'.

Studentenprijsvraag

Studeer je aan de UvA, of aan welke andere Nederlandse universiteit dan ook, en wil je meedingen naar een prijsvraag op jouw vakgebied? Dan is er nu studentenprijsvraag.nl. Tik de universiteit in waaraan je een prijs wilt scoren, tik het vakgebied in, en je krijgt een lijst met prijzen die er op dat specifieke vakgebied aan de universiteit te halen zijn. Studentenprijsvraag.nl is een landelijk platform met een overzichtelijke bundeling van prijsvragen voor studenten in het hoger onderwijs. Het platform is ontwikkeld voor studenten, in samenwerking met het Sirius Programma, VSNU, ISO en de TU Delft.

Geldnood West-Indische letteren

■ Bijzondere leerstoel heeft geen geld meer in kas en is nu op zoek naar particuliere geldschieter.

■ 'Dit is een ramp voor mijn zestien promovendi,' aldus hoogleraar Michiel van Kempen.

Bijzonder hoogleraar West-Indische letteren Michiel van Kempen dreigt zijn leerstoel kwijt te raken. Voor de leerstoel is jaarlijks twintigduizend euro nodig, maar dat geld is er niet meer: verschillende particuliere (anonieme) donoren hebben zich teruggetrokken. Ook de Stichting instituut ter bevordering van de surinamistiek en de Stichting Bert Schierbeekfonds, die de leerstoel sinds de oprichting in 2006 (mede)financierden, hebben geen geld

meer in kas. Alleen het Nederlands Letterenfonds zal de leerstoel blijven steunen met vijfduizend euro per jaar.

'We hopen op korte termijn een nieuwe particuliere geldschieter of stichting te vinden, anders valt het doek,' zegt emeritus hoogleraar Nederlandse letterkunde Marita Mathijsen, voorzitter van het curatorium van de leerstoel. 'De West-Indische letteren van vroeger en van nu hebben een eigen plaats binnen de Nederlandse letterkunde. Daarom is wetenschappelijk onderzoek van groot belang. Michiel van Kempen is ook nog eens een erkend specialist op dit gebied. Hij trekt veel promovendi. Bovendien maken de West-Indische letteren deel uit van een drieslag binnen de Nederlandse letterkunde aan de UvA: er is een leerstoel

Zuid-Afrikaanse en een leerstoel Oost-Indische letteren. De West-Indische letteren horen daar naast te staan.'

Om de leerstoel voor de komende vijf jaar te behouden is een ton nodig. Naast de 25.000 euro van het Nederlands Letterenfonds is dus nog 75.000 euro nodig uit particuliere hoek nodig, tenzij het College van Bestuur over de brug komt. Mathijsen rekent er niet op dat dit zal gebeuren. 'Bijzondere leerstoelen moeten zichzelf bedruipen, zo is het formeel geregeld.'

Van Kempen is zelf ook erg teleurgesteld. 'Dit is een ramp voor mijn zestien promovendi. Ze kunnen nog wel promoveren, maar dan zou ik de begeleiding gratis moeten verzorgen. Dan wordt het helemaal een filantropische bezigheid.' (DW)

Boekhandel in de maak

■ Boekhandel op begane grond van de Bijzondere Collecties.

■ Naast boeken ook UvA-merchandising te koop.

In het gebouw van de Bijzondere Collecties aan de Oude Turfmarkt zijn bouwvakkers druk in de weer met het bouwen van een inpandige boekwinkel annex UvA-merchandisingshop. De boeken die er verkocht zullen worden komen deels uit de collectie van boekwinkel Nijhof & Lee. Die was tot voor kort gevestigd in de Staalstraat, maar daar werd de huur van het pand te hoog. De UvA zag een gat in de markt en nam de boekwinkel over.

'Met een subsidie van 125.000 euro van de UvA Holding konden we het klantenbestand, de naam en faam en de voorraad van Nijhof & Lee overnemen,' zegt hoofdconservator Garrelt Verhoeven van de Bijzondere Collecties. 'Een deel van dat bedrag is overigens een lening die we moeten terugbetalen uit de verkopen in de winkel.' In de nieuwe boekwinkel zal niet alleen de collectie van de voormalige

De bouw van de boekwinkel in Bijzondere Collecties / foto Tjebbe Venema

boekhandel aan de Staalstraat worden verkocht, maar ook boeken en kaarten die zijn gelieerd aan tentoonstellingen in de BC en UvA-reclameproducten als truien en petjes. 'Maar wel mooie truien en mooie

petjes,' zegt Verhoeven. Deze week gaat de webwinkel open, 15 juni de fysieke winkel. In de webwinkel kunnen ook 'on demand' afdrucken van prenten of kaarten worden besteld. (DW)

AUC weert Holocaust-ontkenner

■ AUC-student wilde discussie aangaan met omstreden Britse historicus David Irving.

■ 'Het ontkennen van de Holocaust is verboden. Zo'n debat laten we dus niet toe.'

De gemeente Amsterdam heeft op 26 mei een debat af laten gelasten waar de omstreden Britse historicus David Irving aan zou deelnemen. Het debat was georganiseerd door Nauman Janjau, een student van het Amsterdam University College (AUC), die met enkele mede-

studenten het debat wilde aangaan met Irving, een historicus die de Holocaust ontkent en daarvoor ook is veroordeeld. Door een tip van het Centrum Informatie en Documentatie Israël (Cidi) kwam het AUC er achter dat het debat zou worden gehouden en verbood het. De gemeente schaarde zich achter het verbod. Het AUC is een instelling waar diversiteit en debat worden aangemoedigd, maar een dergelijk debat ging het AUC veel te ver.

'Het ontkennen van de Holocaust is verboden,' zegt AUC-woordvoerder Mariëtte Diderich. 'Zo'n debat laten we in ons pand dus niet toe. Het was bo-

vendien een privé-initiatief. De student had ons niet op de hoogte gesteld van zijn voornemen hier een debat te willen organiseren. Als onze studenten iets willen organiseren, willen we dat graag van tevoren weten.' Volgens Diderich was de student te goeder trouw. 'Hij toonde er onmiddellijk begrip voor dat de bijeenkomst werd afgelast.' Janjau zelf heeft tegen AT5 gezegd het 'jammer' te vinden dat het debat niet doorging. Ook heeft hij gezegd Irving niet te bewonderen. 'Ik bewonder hem niet, maar heb wel interesse in zijn gedachtegangen en ideeën.' (DW)

doctor

Arie Wilschut promoveert bij geschiedenis op een onderzoek naar welke manier van tijdsbewustzijn het beste werkt om geschiedenisonderwijs te doceren.

De kern van uw onderzoek in twee zinnen.

'Er zijn allerlei manieren om een besef van tijd te hebben. In de geschiedenis is daar een speciale manier voor, aangeduid met de historische tijd.'

Chronologie is toch de manier waarop mensen tijd beleven?

'Nee, zeker niet. Als je gewoon in de tijd functioneert, dan cirkel je door de weken en de dagen zonder je te realiseren hoe die tijd chronologisch is opgebouwd. Daar hebben we hulpmiddelen voor nodig, zoals kalenders en agenda's. Ons normale geheugen zit niet chronologisch in elkaar. Dat moeten we leren en dat is een heel gedoe.'

Heeft er dan niemand uit zichzelf een chronologisch tijdsbesef?

'Nee, eigenlijk niet. Wel hebben mensen beelden van tijd, die tot uitdrukking komen in situaties, geuren en kleuren. Dat heb ik niet bedacht, het is onderzocht door psychologen en vormt het uitgangspunt van mijn proefschrift. Vanuit die gedachte heb ik gekeken welke uitwerking het gebruik van beelden in plaats van chronologie heeft op het geschiedenisonderwijs.'

En, werkt het gebruik van beelden beter?

'Ja, het blijkt dat onderwijs geven aan de hand van beelden uit een bepaald tijdvak veel beter werkt dan wanneer leerlingen iets leren via jaartallen. Ik heb het getoetst door een klas te onderwijzen over de geschiedenis van Aruba. Vooraf heb ik me ervan verzekerd dat ze daar nog niks van wisten en vervolgens heb ik twee lessen gegeven: één op een chronologische manier met jaartallen en de ander door tijdvakken een beeld te geven, zoals de tijd van de olie en de tijd van paarden en piraten. Dat laatste werkte stukken beter.'

Zal het onderwijs hierdoor ook veranderen?

'Eigenlijk geven we al tien jaar op deze manier onderwijs. Het is een beetje in de verkeerde volgorde gegaan. Eerst doen, dan pas onderzoeken. Gelukkig heeft het goed uitgedrukt.' (FB)

Arie Wilschut: *Beelden van tijd: de rol van historisch tijdsbewustzijn bij het leren van geschiedenis. Promotie 8 juni. Promotor prof. dr. Piet de Rooy.*

prikbord

FEB ACE

Het Amsterdam Centre for Entrepreneurship (ACE) heeft bij de 2011 European Enterprise Awards de prijs in de categorie 'Investeren in talent' gewonnen. Het centrum ontving de onderscheiding tijdens een ceremonie in de National Gallery in Boedapest in aanwezigheid van de Europese Commissaris voor Industrie

en Ondernemerschap Antonio Tajani. ACE is een samenwerking tussen de HvA, VU en UvA. De European Enterprise Awards werden dit jaar voor de vijfde keer uitgereikt. In totaal dongen 399 projecten uit 29 Europese landen mee op nationaal niveau. Uit die 399 projecten, werden er 54 geselecteerd om deel te nemen op Europees niveau. ACE behoorde uiteindelijk tot de zes prijswinnaars.

FEB Ross Best Paper Award

Stefan Arping en Zacharias Sautner van de Finance Group hebben de Ross Best Paper Award 2010 gewonnen voor de beste publicatie in *Finance Research Letters*. In hun paper 'Corporate governance and leverage evidence from a natural experiment' stellen Arping en Sautner dat de recente *corporate governance*-her-

vorming in Nederland als een natuurlijk experiment kan dienen om het effect van wijzigingen in de *corporate governance* op het financieringsbeleid te onderzoeken. Ze vinden dat, ten opzichte van een controlegroep van vergelijkbare bedrijven uit het buitenland, Nederlandse bedrijven hun financiering met vreemd vermogen aanzienlijk verminderden na het doorvoeren van de hervorming. Op de foto: Zacharias Sautner.

FMG Mosse-lezing

Publicist, columnist, jurist en filosoof Marjolijn Februari – pseudoniem van Marjolijn Drenth – is uitgekozen om dit jaar de jaarlijkse Mosse-lezing te houden. Op 21 september zal zij spreken over het thema 'wet en homoseksualiteit'. Aanleiding voor het thema is dat het dit jaar honderd jaar geleden is dat het

zogenoemde artikel 248bis, dat seksuele relaties verbood tussen meerder- en minderjarige personen van hetzelfde geslacht, werd opgenomen in het Wetboek van Strafrecht. Het artikel werd precies veertig jaar geleden weer geschrapt uit het strafrecht. Extra aanleiding is dat het dit jaar tweehonderd jaar geleden is dat het verbod op sodomie werd opgeheven door Napoleon, toen zijn 'Code Napoleon' als wet ging gelden in Nederland.

AMC Anna Reynvaan

Koen van den Heede en Christien van der Linden hebben de Anna Reynvaanprijs 2011 gewonnen van ieder vijfduizend euro en een sculptuur. Van der Linden is verpleegkundige op de Spoedeisende Eerste Hulp in het Medisch Centrum Haaglanden in Den Haag. Ze won de Anna Reynvaan Praktijkprijs met

haar project 'Nazorg weglopers op de Spoedeisende-Hulpafdeling'. De Anna Reynvaan Wetenschapsprijs ging naar Koen van den Heede uit Leuven. Van Heedes onderzoek richtte zich op de kosten van het vergroten van het aantal verpleegkundigen per cardiochirurgische patiënt in relatie tot het voorkomen van mortaliteit. Op de foto Wouter Bos die de prijs uitreikt aan Van den Heede (midden). Rechts HvA-bestuurder Rien de Vos.

FNWI IP-adres

Op 8 juni vindt er op het Science Park een 24 uur durend evenement plaats over IP-adressen. De zogenoemde IPv4-adressen, de wereldwijde registratienummers van computers, raken langzamerhand op en zullen in de toekomst worden vervangen door een nieuwe generatie IP-adressen, de IPv6-nummers.

Internetgerelateerde organisaties als Google, Facebook, Yahoo, Akamai en Limelight Networks zullen tijdens het evenement hun inhoud voor een 'testvlucht' aanbieden via IPv6. Het doel van deze testvlucht is om organisaties in de branche te motiveren voor en voor te bereiden op een succesvolle overgang naar IPv6. Er zal onder meer een *hands on*-lab zijn. Voor info zie <http://ipv6day.nl>

FdR Thorbeckepenning

Vrijdag 20 mei vond in de vergaderzaal van de Tweede Kamer de plenaire behandeling van het tweejaarlijkse Studentenparlement plaats. Aan het eind van de bijeenkomst mocht de trotse voorzitter van de winnende UvA-fractie de Thorbeckepenning, een wisseltrofee, in ontvangst nemen. Frans Weisglas,

juryvoorzitter en oud-voorzitter van de Tweede Kamer, roemde onder meer het teamwork van de UvA-fractie en haar beheersing van het politiek spel. De UvA-fractie bestond uit Marijn van der Sluis (voorzitter), Meryem Çimen (secretaris), Ympkje Albeda, Diana Hamidzai, Kars de Jong, Vivianne van Rij, Jeroen van Wijngaarden en Antoinette Wilschut. Jan-Herman Reestman was begeleider.

Acta Emdria

Klinisch psycholoog en Acta-onderzoeker Ad de Jongh ontvangt dit jaar de Emdria Outstanding Research Award. Hij ontvangt de prijs vanwege zijn onderzoek bij de sectie sociale tandheelkunde en bij de Stichting bijzondere tandheelkunde naar het verschijnsel *Eye Movement Desensitization and Reprocessing* (EMDR). EMDR is een behandeling om nare ervaringen of trauma's te verwerken. Met het onderzoek van De Jongh wordt gekeken of EMDR ook kan worden gebruikt voor de behandeling van fobieën, waaronder tandartsfobie en daarnaast voor de behandeling van complexe doelgroepen, zoals mensen met een (ernstige) verstandelijke beperking. De prijs wordt in augustus uitgereikt.

EMDR is een behandeling om nare ervaringen of trauma's te verwerken. Met het onderzoek van De Jongh wordt gekeken of EMDR ook kan worden gebruikt voor de behandeling van fobieën, waaronder tandartsfobie en daarnaast voor de behandeling van complexe doelgroepen, zoals mensen met een (ernstige) verstandelijke beperking. De prijs wordt in augustus uitgereikt.

Alle bachelorstudenten Research

De Student Research Conference (SRC) is een jaarlijks terugkerend evenement met als doel onderzoeken en ontwerpen van bachelorstudenten breder zichtbaar te maken. Tijdens de SRC worden studenten van Nederlandse en Vlaamse hogescholen en universiteiten met hun bacheloronderzoek in de schijnwerpers

gezet. De SRC vindt dit jaar plaats op 23 en 24 november in Eindhoven, en wordt georganiseerd door de Technische Universiteit Eindhoven en de VSNU. Tijdens de conferentie zijn er plenaire sessies met bekende wetenschappers en er zijn tal van mogelijkheden om te discussiëren over de mogelijkheden van *undergraduate research*. Tot 1 juli kunnen studenten hun onderzoek indienen via www.vsnul.nl/src

promoties

DINSDAG 07/06

12.00 uur: Marieke Effting - Klinische psychologie, *Plasticity of Fear Memory*. Promotor: Mw. prof.dr. M. Kindt. (Agn.kapel)

WOENSDAG 08/06

10.00 uur: Francesco Colonna - Scheikunde *On the Stability of Old and Novel Carbon Phases*. Promotor: Mw. prof.dr. A. Fasolino. (Agn.kapel)
12.00 uur: Susanne Snoek - Geneeskunde *Neuro-Immunity in Intestinal Disease*. Promotor: Prof.dr. G.E. Boeckxstaens. (Agn.kapel)
13.00 uur: Arie Wilschut - Geschiedenisdidactiek, *Beelden van tijd*. Promotor: Prof.dr. P. de Rooij. (Aula)
14.00 uur: Thimo Klotzbücher - Aardwetenschappen, *Fate of Lignin in Forest Soils*. Promotor: Prof.dr. K. Kalbitz. (Agnietenkapel)

DONDERDAG 09/06

10.00 uur: Oleksandr Zozulya - Theoretische natuurkunde *Entanglement and Order in Many-Body Systems*. Promotor: Prof.dr. C.J.M. Schoutens. (Agn.kapel)
12.00 uur: Yolande Wiegerinck - Religiestudies *Alleenstaande moeders als kostwinner...* Promotor: Mw. prof.dr. S. Leydesdorff. (Agn.kapel)
14.00 uur: Nienke Veldhuijzen - Geneeskunde *The Epidemiology of HPV and HIV Among High-Risk Women and Steady Couples in Kigali, Rwanda*. Promotoren: Prof.dr. P. Reiss en prof.dr. J.M.A. Lange. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 10/06

10.00 uur: Ricardo Reis da Silva - Wiskunde *Matrix Perturbations and Computing Eigenvalues*. Promotor: Prof.dr. R.P. Stevenson. (Agn.kapel)
11.00 uur: Doranne Hilarius - Klinische psychologie *Patient-Reported Outcomes in Daily Clinical Oncology Practice*. Promotoren: Prof.dr. N.K. Aaronson en mw. prof.dr. E. van der Wall (UU). (Aula)
12.00 uur: Menno Vergeer - Geneeskunde *HDL Genes & HDL Drugs*. Promotor: Prof.dr. J.J.P. Kastelein. (Agn.kapel)
14.00 uur: Peter Krijger - Life Sciences *Regulation of Translesion Synthesis Polymerases*. Promotor: Mw. prof.dr. J.G. Borst. (Agn.kapel)

oraties / afscheidscolleges

WOENSDAG 08/06

16.00 uur: Oratie prof.dr. J.D. (James) Sidaway, hoogleraar Political and Cultural Geography, *Geography, Globalization and the Problematic of Area Studies: or Why Study Places?* (Aula)

DONDERDAG 09/06

16.00 uur: Oratie prof.dr. O.R.C. (Olivier) Busch, hoogleraar Gastro-intestinale chirurgie *Chirurgische Zorg Uitgelicht*. (Aula)

VRIJDAG 10/06

15.00 uur: Afscheidscollege prof. dr. N.A. (Nico) Wilterdink, hoogleraar Cultuursociologie *Omstreden wetenschap: goede en slechte sociologie*. (Aula)

Meer informatie: zie www.uva.nl/agenda

Eigen plukkers eerst

Minister Kamp probeert Nederlandse werklozen aardbeien te laten plukken, in plaats van seizoensarbeiders en benadeelt zo de Nederlandse tuinbouworganisaties, vindt **Tesseltje de Lange**.

Het is zorgwekkend te constateren dat minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het Europees recht aan zijn laars lapt door minder Bulgaarse en Roemeense seizoensarbeiders in Nederland te laten werken in de tuinbouw. Kamp is zich hoogstwaarschijnlijk ervan bewust dat wat hij doet eigenlijk niet mag, maar voorlopig wel kan. Het duurt nog wel even voordat een rechter hem terugfluit; een hiaat in de rechtsbescherming van de tuinders.

Wat is er aan de hand? Roemenen en Bulgaren mogen nog geen gebruikmaken van het vrije werknemersverkeer binnen de EU op grond van de overgangsregeling die Nederland bedong bij hun toetreding tot de EU. Zij mogen op grond van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) alleen in Nederland werken als de tuinder voor hen een tewerkstellingsvergunning heeft aangevraagd bij het UWV en heeft verkregen. Kamp heeft aangekondigd per 1 juli het beleid voor de afgifte van die tewerkstel-

Door de regels aan te scherpen, lapt Kamp het toetredingsverdrag aan zijn laars

lingsvergunningen voor seizoensarbeiders aan te scherpen. Vanaf die datum worden strengere eisen gesteld aan de inspanningen die de tuinders moeten verrichten om zogenaamd 'prioriteitgenietend aanbod' aardbeien te laten plukken. Dat betekent dat de tuinders werkzoekenden in Nederland en uit andere EU-lidstaten moeten werven. Pas als dat echt niet lukt kunnen ze een tewerkstellingsvergunning krijgen voor Roemenen en Bulgaren. In de praktijk worden de aanvragen voor tewerkstellingsvergunningen al strenger beoordeeld en worden de tuinders onder druk gezet het aantal aanvragen te beperken.

Op zich is er niets mis mee om werkgevers aan te moedigen om zo veel mogelijk Nederlandse werkzoekenden aan een baan te helpen. Dit moet echter niet gebeuren via de Wav; het beperken van afhankelijkheid van de bijstand moet via bijstandswetgeving. Het gebruik van de Wav hiervoor is

in feite *detournement de procedure*. Hoewel de Wav als arbeidsmarktinstrument is bedoeld, vormt de bestrijding van illegale tewerkstelling de kern van deze wet. Erik de Bakker (*Cynische verkleuring van legitimiteit en acceptatie*, Aksant, Amsterdam: 2001) onderzocht migratieregels in de tuinbouw en concludeerde dat tuinders alleen maar cynisch worden van het overheidsoptreden in hun sector. De huidige acties van Kamp zullen ook eerder cynisme dan acceptatie teweegbrengen.

Uit mijn promotieonderzoek (*Staat, markt en migrant. De regulering van arbeidsmigratie naar Nederland 1945-2007*, BJU, Den Haag: 2007) bleek dat in het verleden tuinders ook al moesten proberen 'prioriteitgenietend aanbod' in te zetten. Door de overheid zijn miljoenen aan belastinggeld verspild om dit arbeidsaanbod te mobiliseren voor de tuinbouw, met misschien vijf werklozen minder als resultaat.

De Wav is een instrument van vreemdelingenbeleid, en werkt niet als instrument van arbeidsmarktbeleid. Uit het postuum gepubliceerde onderzoek van Cathelijne Pool (*Migratie van Polen naar Nederland in een tijd van versoepeling van migratieregels*, BJU, Den Haag: 2011) blijkt dat de Europese versoepeling van regels in Nederland telkens gevolgd wordt door aanscherping van nationale regels; tegen beter weten in omdat de Europese interne arbeidsmarkt – vanaf 2014 met Bulgarije en Roemenië – een voldongen feit is. Kortom, wat Kamp wil – minder tewerkstellingsvergunningen afgeven zodat Nederlandse werklozen aardbeien gaan plukken – gaat langs deze weg niet of moeizaam en slechts voor een korte periode lukken. Maar politiek gaat over de korte termijn, dus dat zal hem niet afschrikken.

Kamp heeft echter ook een juridisch probleem. Het veranderen van de criteria voor afgifte van die tewerkstellingsvergunningen is in strijd met een bepaling in de toetredingsverdragen tot de Europese Unie van Roemenië en Bulgarije. Deze landen zijn op 1 januari 2007 toegetreden en volgens het verdrag mogen de regels voor toelating van arbeidsmigranten niet strenger worden dan ze waren bij de ondertekening van het toetredingsverdrag in 2005. In 2005 golden er al afspraken met de land- en tuinbouworganisaties op

grond waarvan volgens soepeler regels dan Kamp nu toepast, tewerkstellingsvergunningen werden afgegeven. Door de regels aan te scherpen, lapt Kamp het toetredingsverdrag aan zijn laars. Dit argument is door landelijke tuinbouworganisaties (LTO) ingebracht in een kort geding, maar ze zijn 29 april niet-ontvankelijk verklaard. Vorig jaar heeft de Hoge Raad namelijk beslist dat organisaties zoals LTO alleen ontvankelijk zijn als ze een eigen belang hebben. In het bestuursrecht wordt een minder

beperkt belanghebbendenbegrip gehanteerd als het gaat om de verdediging van collectieve belangen. Het is jammer dat de burgerlijke rechter daar niet bij aansluit en een hiaat in de rechtsbescherming laat ontstaan. Nu moeten tuinders individueel naar de bestuursrechter stappen en wint Kamp een aantal weken tijd: precies de weken dat de aardbeien geplukt moeten worden. ■■■

Tesseltje de Lange is universitair docent bestuurs- en migratierecht.

illustratie Marc Kollé

De UvA verkoopt haar ziel

De sloop en/of verkoop van prachtige, oude gebouwen is een onnodig en onwenselijk onderdeel van het Huisvestingsplan van de UvA, schrijft **Thijs Buirma**.

Al sinds 1998 zijn er plannen om studenten onder te brengen in drie zogenaamde clusters in de stad. Zo vergroten we de bereikbaarheid en het campusgevoel. Dit zei Salomé Bentinck, voormalig directeur Huisvestingsontwikkeling van de UvA, in *Folia* van 8 mei 2008. Men denkt dus al jarenlang na over de verhuizing van faculteiten. Het idee is om faculteiten te clusteren op het Binnengasthuisterrein (Geesteswetenschappen), het Roeterseiland (Rechten, Maatschappij en Gedrag) en het Science Park (bètastudies). Dit idee bevat een aantal goede doelstellingen, zoals duurzaamheid en het verbeteren en flexibiliseren van onderwijsfaciliteiten. Er zijn echter ook punten die wat mij betreft meteen de prullenbak in mogen. De belachelijkste plannen zijn het creëren van 'campusgevoel' en het bouwen van een nieuwe bibliotheek geesteswetenschappen op het BG-terrein. Primair doel van de zogenaamde clusters is de versterking van banden binnen de universitaire gemeenschap en stimulering van samenwerking. Studenten, docenten en onderzoekers moeten op een natuurlijke en gemakkelijke manier met elkaar in contact komen, aldus het *Meerjaren Huisvestingsplan Universiteit van Amsterdam 2010*. Dit moet leiden tot wat in dit plan 'het campusgevoel' heet. Om twee redenen is dit gevoel onrealistisch. Allereerst

Het is volslagen krankzinnig om dergelijke oude, interessante en mooie panden te slopen

is het kenmerkend voor de meeste campussen dat studenten op het terrein wonen. Dit is op het BG-terrein en op het Roeterseiland onmogelijk vanwege ruimtegebrek. Daarnaast zou het 'campusgevoel' opgewekt moeten worden door een centrale ontmoetingsplaats. Volgens het Huisvestingsplan is dit 'een plek waar studenten en medewerkers elkaar vanzelf tegenkomen'. Het huidige ontmoetingscentrum van het BG-terrein is het qua oppervlakte beperkte Atrium. Als dat in omvang zou toenemen, zou dat alleen maar resulteren in anonimisering en minder onderlinge contacten.

Aan de andere kant heeft de clustering van faculteiten ook een voordeel. Hierdoor kunnen veel oude panden namelijk worden afgestoten en dat scheelt de UvA in onderhouds- en beveiligingskosten. Door deze besparingen kan, volgens het Huisvestingsplan, een gedeelte van een peperdure nieuwe bibliotheek worden bekostigd. Er zijn vele argumenten tegen de bouw van deze megalomane nieuwbouw. Allereerst is het zeer de vraag hoe noodzakelijk een bibliotheek in de toekomst zal zijn. Men neust tegenwoordig al steeds minder rond in boekenkasten. Vele bronnen

zijn inmiddels immers digitaal voor handen. Een systeem met opslagdepot en afhaalruimte zoals men in de huidige UB treft lijkt daarom afdoende. Grootste bezwaar is dat voor de nieuwe bibliotheek de rijksmonumentale panden van Crea2 en Stuc tegen de vlakte moeten. Het is volslagen krankzinnig om dergelijke oude, interessante en mooie panden te slopen voor een bibliotheek die voornamelijk de geesteswetenschapper moet gaan dienen. Want juist deze wetenschapper geniet van dergelijke fraaie, klassieke gebouwen en wil iets oorspronkelijks niet vervangen zien worden door iets ergonomisch. Dat is hetzelfde als een door dieren bevolkt tropisch regenwoud te kappen om er vervolgens een dierentuin neer te zetten.

Voorstanders van de bibliotheek zeggen dat zij zal voorzien in onderwijsruimte en vele studieplekken. Studenten klagen immers vaak over een tekort aan studieruimte. Deze klachten zouden mijns inziens effectief weggenomen kunnen worden door huidige studielocaties vaker en langduriger open te stellen. Daar is niet de bouw van een nieuwe bibliotheek voor nodig. Sterker nog, de bouw zou geen oplossing voor dit probleem zijn. De constructie van een nieuwe bibliotheek zou namelijk gepaard gaan met het afstoten van nabijgelegen studiecentra zoals bijvoorbeeld het Spinhuis, Bushuis en Oost-Indisch Huis. De verkoop van deze prachtpanden leidt misschien wel tot lagere onderhoudskosten, maar het zou ontzettend zonde zijn als de UvA deze gebouwen zou afstoten. Veel van haar internationale allure dankt de UvA aan de oude stad en de antieke panden waarin ze gevestigd is. Met de verkoop of sloop van deze gebouwen verkoopt de UvA in feite haar ziel. ■■■

Thijs Buirma is student Europese studies. Deze opiniebijdrage verscheen eerder in iets andere vorm in Babel, het blad van de Faculteit der Geesteswetenschappen.

De redactie verwelkomt brieven en ingezonden stukken. U kunt deze sturen aan redactie@folia.uva.nl. Vermeld altijd uw naam en relatie tot de UvA; anonieme bijdragen worden niet geplaatst. De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen in te korten.

stage

Katalysator

Soraya Sluiter (24)

behaalde onlangs haar masterdiploma scheikunde en deed haar onderzoeksstage bij de onderzoeksschool Van 't Hoff Institute for Molecular Sciences (Hims).

'Het onderzoek richtte zich op katalysatoren, dat wil zeggen een stof die een chemische reactie versnelt, zonder bij die reactie zelf verbruikt te worden. Je hebt katalysatoren in twee soorten. De homogene variant mengt zich met de stof waarmee hij reageert. Het nadeel daarvan is dat de katalysator na afloop van de reactie weer gescheiden moet worden van het eindproduct, als je het wilt hergebruiken tenminste. De heterogene variant neemt niet de vorm aan van het eindproduct, en is dus makkelijk te hergebruiken.

Het was mijn taak om zo'n heterogene katalysator te ontwikkelen, die na de reactie niet meer gescheiden hoeft te worden van het eindproduct. Ik heb toen geprobeerd om de moleculstructuur van de katalysator te binden aan een vaste stof, een stof die niet oplost in de gangbare oplosmiddelen. Daarvoor heb ik silica gebruikt.

In het lab in Amsterdam heb ik de katalysator stapje voor stapje opgebouwd. Vervolgens moest ik hem gaan testen. Eerst door hem te karakteriseren, door in kaart te brengen hoe de verbinding er precies uitziet. Daarvoor moest ik naar de universiteiten van Utrecht en Leiden. Aanvankelijk leek de katalysator te werken: hij versnelde de reactie en gaf het gewenste eindproduct. Ook het scheiden lukte, maar helaas bleek dat hij na de eerste reactie zwakker was geworden: hij liet los van de vaste stof. Hoewel mijn toepassing dus niet in de praktijk gebracht gaat worden, was ik voor dat lab wel de eerste die zich met dit probleem had beziggehouden. Er is na mij een PhD-student mee verdergegaan, dus misschien heb ik toch aan de basis gestaan van een katalysator die in de praktijk toegepast gaat worden. Uiteindelijk heb ik voor mijn stage een 9 gekregen, omdat ik het onderzoek zo zelfstandig heb uitgevoerd en contacten heb kunnen leggen met de universiteiten in Utrecht en Leiden. Een heel leuke stage dus!' ■■■ Luuk Heezen

Jaren van domheid, jaren van crisis

Na financieel wanbeleid volgde een **reorganisatie** bij de **economische faculteit** van de UvA. Eén die de faculteit blijvend zal schaden, vrezende hoogleraren. 'Internationaal zijn we al vijf jaar achteropgeraakt.' Floor Boon en Merel Straathof / illustratie Bas Kocken

Als we een zelfstandig bedrijf waren dat niet onder de paraplu van de UvA viel, waren we al lang failliet geweest,' concludeert ondernemingsraadvoorzitter Tjalling van der Goot over het nieuws van afgelopen jaar, dat nota bene de economische faculteit van de UvA plotseling bleek te kampen met een tekort van miljoenen euro's.

Vanaf 2001 leed de Faculteit Economie en Bedrijfskunde (FEB), gevestigd aan het Roeterseiland, bijna elk jaar verlies. Een verlies dat negen jaar onopgemerkt bleef doorgroeien tot het duizelingwekkende bedrag van zeven miljoen euro. Het was een onverwachte tegenvaller voor de altijd populaire faculteit in de binnenstad die nooit om studenten – en daarmee geld – verlegen heeft gezeten. Maar er was de afgelopen jaren doorlopend personeel aangenomen; in 2007 groeide het aantal werknemers nog van 303 tot 345. Te veel, zo bleek achteraf.

Vuistdikke onderzoeksrapporten van de UvA en een extern accountancykantoor wijzen de fouten nu feilloos aan. De leiding had de financiële administratie van de faculteit niet op orde. Dat gelijktijdig een nieuw financieel controlesysteem binnen de hele universiteit werd ingevoerd, verergerde de problemen. De leiding van de faculteit en het universiteitsbestuur hadden daarmee onvol-

doende zicht op de financiën. 'Rekeningen werden altijd wel betaald, maar dat gebeurde buiten de begroting van de faculteit om. Tegelijkertijd was er bij de verschillende afdelingen van de faculteit weinig zicht op de bestedingsruimte,' zegt Van der Goot.

INTERIM-DECAAN

Eind 2009 kwam de faculteit 'plotseling' ruim één miljoen euro tekort. Een week later vertrok verantwoordelijk decaan Tom Wansbeek. Het universiteitsbestuur

'Fischer heeft niet kunnen doen waarvoor hij was aangenomen'

koos voor Eric Fischer als interim-decaan, om de financiën op orde te brengen. De schade voor het personeel zou beperkt blijven: alleen pensionerende hoogleraren zouden voorlopig niet worden vervangen. Het eerste miljoen bleek nog maar het topje van de ijsberg. Tien dagen na zijn aantreden stuitte Fischer op de rest van het tekort: nog eens zes miljoen euro. Het bestuur van de UvA droeg Fischer niet alleen op het gat binnen drie jaar te dichten, maar bovendien een buffer van nog eens zeven miljoen euro op te bouwen. Waar Fischer was aangesteld om de financiële administratie op orde te krijgen, stond hij opeens voor een grootschalige reorganisatie met verregaande gevolgen

voor de faculteit. 'Hij heeft niet kunnen doen waarvoor hij was aangenomen. Zijn opdracht werd plotseling een andere,' zegt Arnoud Boot, hoogleraar ondernemingsfinanciering en financiële markten aan de faculteit. Volgens Boot had het UvA-bestuur naast Fischer iemand moeten aannemen die een lijn uit zou zetten naar de toekomst. 'Opeens moest de hele faculteit omgegooid worden. Daar zijn visie en een plan voor nodig, anders kun je geen keuzes maken. Door zo *rücksichtslos* te snijden, beschadigt de faculteit nu én in de komende jaren.'

WIE SCHRIJFT DIE BLIJFT

Aan de vooravond van de reorganisatie liet de interim-decaan van de faculteit het gebruikelijke *last in first out*-principe per leeftijdscategorie los en nam het aantal publicaties van de verschillende onderzoeksgroepen in gerenommeerde economische tijdschriften als uitgangspunt. De drie groepen met de minste publicaties in deze bladen werden geschrapt. De onderzoeksgroepen van de twee nieuwste opleidingen, *Human Resources Management – Organisational Behaviour* en *International Strategy and Marketing* bleven buiten schot. Boot: 'Door te kijken naar het aantal publicaties, werd op het oog objectief gesnoeid. Zwakke onderzoekers in sterke groepen ontsprongen zo de dans, goede onderzoekers in slechte groepen niet. Door een "objectief" criterium te gebruiken hoefden we elkaar tenminste niet

in de ogen te kijken. Maar het bestuur had duidelijke keuzes moeten maken. Waar willen we over tien jaar staan, welke delen van de faculteit zijn voor ons belangrijker dan andere?'

Op de werkvloer sloeg het reorganisatieplan in als een bom: vijfendertig ontslagen bij het wetenschappelijk personeel door het opheffen van drie onderzoeksgroepen, vijftientig ontslagen bij het ondersteunend personeel en de masteropleiding Operations Research zou in zijn geheel verdwijnen. Onder een aantal voorwaar-

'Welke delen van de faculteit zijn voor ons belangrijker dan andere?'

den ging de ondernemingsraad uiteindelijk akkoord; het ondersteunend personeel bleef gespaard, omdat een deel van de medewerkers al vrijwillig was vertrokken. Onder druk van de studenten- en ondernemingsraad blijft de masteropleiding bestaan.

REPUTATIESCHADE

In een brandbrief verstuurd in augustus 2010 spraken Boot en een tiental hoogleraren, onder wie Bernard van Praag, Rick van der Ploeg en Joop Hartog, al snel hun zorgen uit tegen het universiteitsbestuur. De groep hekelde de manier van reorganiseren, omdat deze 'een heldere analyse ontbeert en overhaast dreigt te worden

uitgewerkt en opgelegd'. Nog altijd vrezen ze voor de toekomst en concurrentiepositie van de faculteit.

Hoogleraar economie Sweder van Wijnbergen: 'Het is de verantwoordelijkheid van het universiteitsbestuur om ervoor te zorgen dat deze reorganisatie met visie wordt uitgevoerd. Het is naïef te denken dat de internationale reputatie van de faculteit niet geschaad wordt met de afwachtende houding van het bestuur.' *Boot*: 'We zijn zeker vijf à acht jaar achteropgeraakt, terwijl er juist nu slagen moeten worden gemaakt.'

Ook de vakbonden van het universitair personeel hebben grote moeite met de manier van reorganiseren. Dat Fischer het *last in first out*-principe losliet, vinden zij op het randje. 'Het is nog op de grens van zijn wettelijke bevoegdheid, maar feitelijk schuurt het met de huidige CAO,' zegt Jan Boersma van Abvakabo FNV. 'Op deze manier omzeilt Fischer de discussie over het *last in first out*-principe, terwijl dat juist is waar wij voor pleiten.'

Inmiddels is de reorganisatie in volle gang. Een aantal werknemers zit momenteel in de bezwarenprocedure omdat ze vinden dat ze op oneigenlijke gronden uit hun baan gezet zijn, anderen zijn uit eigen beweging vertrokken. Boersma: 'We zijn in gesprek met het bestuur om zo veel mogelijk mensen elders binnen de UvA aan het werk te houden.'

UITVAL EN BEVRIEZING

De leegloop van de faculteit heeft ook effect op de studenten. 'De helft van de studenten moet bij andere universiteiten aankloppen voor een scriptiebegeleider,' vertelt een student die anoniem wil blijven. Bij het schrijven van zijn bachelorscriptie kreeg hij na veel moeite een begeleider toegewezen die hij één keer zag toen hij zich kwam voorstellen. 'Nadat ik

mijn scriptie had ingeleverd, kreeg ik een mail dat hij was goedgekeurd. Op mijn verzoek om feedback is nooit gereageerd.' Een andere student, die anoniem wil blijven omdat hij zijn scriptie nog moet schrijven, bekritiseert de situatie bij Finance. 'Van de zeven colleges vielen er vier uit,' vertelt hij. 'Ik heb multiple choice tentamens gemaakt die zo makkelijk waren dat je denkt: zijn we hier op de UvA of bij InHolland?' Behalve onder het bedreigde perso-

'Zijn we hier op de UvA of bij InHolland?'

neel, ziet *Boot* ook onrust bij de rest van de staf, die sinds de reorganisatie met een hogere onderwijslast zit opgezadeld. 'En er is twee jaar lang gewoonweg geen beleid gevoerd; lonen werden bevroren, plannen gestaakt, geen nieuwe instroom – de hele zaak zit hier op slot. Je kunt je voorstellen dat mensen hier in de afgelopen tijd met weinig plezier gewerkt hebben.' En dat heeft direct effect op de wetenschappelijke staf van de faculteit. 'De besten gaan weg.'

DOMINO-EFFECT

Hoogleraar macro-economie Wouter den Haan vertrekt per 1 augustus naar de *Londen School of Economics*. 'Er heerst

een totaal gebrek aan vooruitzicht op deze faculteit, ik zie de toekomst niet meer rooskleurig in,' zegt Den Haan. 'Het is jammer, ik had hier graag langer willen blijven.' Het vertrek van Den Haan is tekenend voor de leegloop van toonaangevende wetenschappers en is daarom ook 'bijzonder jammer,' zegt Van Wijnbergen. 'Promovendi, ook internationaal, zijn gevoelig voor dit soort wisselingen. Mensen zoeken naar de beste universiteit met de beste mensen.' De faculteit snijdt zichzelf dubbel in de vingers door te bezuinigen op het aannemen van talentvolle promovendi, meent hij. 'Dat is wat je nodig hebt om een faculteit levendig te houden. Het is volkomen gestoord dat daarop wordt bezuinigd.'

Hoogleraar International Finance Enrico Perotti zag hoe in het afgelopen jaar meer dan de helft van de achttien onderzoekers uit zijn prestigieuze Finance Group vrijwillig vertrok. 'Tien hebben uiteindelijk gekozen voor een beter betaalde baan aan veelal betere universiteiten in Londen, Oxford, Tilburg en New York.' Perotti spreekt van een domino-effect dat ontstond nadat de eerste hoogleraren uit boosheid vertrokken. 'De onderzoekers die blijven, worden belast met extra lessen en zien het onderzoek stagneren. Bij mensen die met gemak elders aan de slag kunnen, is

dat het stomste wat je kunt doen.' In twee jaar van 'domheid' is de faculteit 'immense schade' aangedaan, meent Perotti. 'Een zorgvuldig opgebouwde, internationaal succesvolle onderzoeksgroep wordt in korte tijd de das omgedaan. Dat is een reorganisatie van *penny wise, pound foolish*.'

Omwille van de lopende reorganisaties reageert het UvA-bestuur niet inhoudelijk op dit artikel. ■■■

Dit is het derde deel van een vierdelige serie over het College van Bestuur, in samenwerking met Het Parool

Nieuwe decaan

Per september is Han van Dissel aangesteld als nieuwe decaan. Van Dissel is nu nog algemeen directeur van het Centre Européen d'Education Permanente (Cedep) in Fontainebleau bij Parijs. Voor zijn vertrek naar Fontainebleau was Van Dissel decaan van de Rotterdam School of Management Erasmus University (RSM), de business school van de EUR, waar ook de opleiding bedrijfskunde deel van uitmaakt. Onder Van Dissels verantwoordelijkheid werd die faculteit uitgebouwd tot een van de toonaangevende business schools in Europa met verschillende prestigieuze accreditaties, waaronder de Equis. (DW)

Weten is zweten

‘Hoe krijgen astronauten zuurstof?’ Het was een van de prangende vragen die kinderen op 28 mei konden stellen in het mobiele planetarium dat was opgesteld in de centrale hal van de bètafaculteit op het Science Park. Ter gelegenheid van de Universiteitsdag was er ook een speciaal ‘Ouder-Kind’-programma samengesteld, waar kinderen tot twaalf jaar kennis konden maken met de exacte wetenschappen. Naast de lezing ‘Wat stinkt daar’, waar van alles te ruiken viel, was er de natuurkundekermis, een lesje haaien snijden en het ‘Robolab’, waar robots een partijtje voetbal speelden.

In dit rondreizende planetarium van de Nederlandse onderzoeksschool voor astronomie leerden basisscholieren over maan en sterren, geprojecteerd binnen de koepel. Kinderen keken aandachtig naar de virtuele hemel. Gastheer en pas afgestudeerd sterrenkundige Erik Nass (rechts op foto) kreeg na de presentatie veel – vooral praktische – vragen. In de opblaasbare tent, geschikt voor een hele klas nieuwsgierige leerlingen, was het dringen geblazen. En doordat deze luchtdicht was afgesloten liep de temperatuur snel op. Zo werd weten zweten. ■■■

Bram Belloni

Succesvol slijmen

Wil je een gz-opleidingsplek bemachtigen, dan schijn je je het beste te kunnen 'inlikken'. Drie tips: 1. Slijmen bij je supervisor: 'U heeft hier zo veel verstand van, kunt u me helpen met...' 2. Vertel aan de vrienden van je supervisor dat je hem zeer kundig vindt. Grote kans dat hij het hoort. 3. Zeg dat je niet wilt slijmen, maar doe het toch: 'Ik wil niet slijmen hoor, maar dat heeft u fantastisch opgelost.' Bron: carrièrespecial.nl

Een psycholoog is nog geen psychiater

Er zijn wezenlijke verschillen tussen een psycholoog en een psychiater. Een psycholoog is een gedragsdeskundige zonder medische opleiding, die niet bevoegd is om medicijnen voor te schrijven. De psycholoog gaat uit van processen van denken, voelen of beleven en probeert ze door middel van therapie te beïnvloeden. Een psychiater is een arts die is opgeleid om lichamelijke ziekteprocessen vast te stellen en te behandelen, vaak door middel van medicatie.

'Beschrijf me eens

Per jaar studeren 2000 studenten af als basispsycholoog. Zonder een **vervolgopleiding gezondheidszorgpsychologie** komen die er op de arbeidsmarkt niet aan te pas. Toch zijn er maar 900 opleidingsplekken per jaar. Pech voor de **basispsycholoog** dus. 'Je kunt gewoon nog te weinig.' Luuk Heezen / illustratie Pascal Tieman

Het traditionele beeld van een psycholoog is nog steeds de man in de witte jas die psychoanalyse toepast, een type als Freud. Aan het begin van je studie is dat wat aanstaande studenten denken te worden. Wat de meesten van hen dan nog niet weten, is dat ze daarvoor na hun master eerst nog twee jaar de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (gz) moeten volgen. Terwijl de keuze van je bachelor al je kansen op toelating beïnvloedt. Tweedejaars psychologiestudent Lennart 't Lam (24) heeft zijn studiep pad al helemaal uitgestippeld. Na zijn master wil hij zo snel mogelijk gz-psycholoog worden, om daarna de specialisatieopleiding voor klinische jeugdzorg te kunnen volgen. Om in te kunnen schatten hoe zijn kansen liggen, bezocht hij op 19 mei de informatiedag *Master your Future* op de UvA, waar geïnteresseerde psychologiestudenten de hele dag carrièregerelateerde lezingen kregen, onder andere over de felbegeerde gz-opleiding.

NOG NIET VAKBEKWAAM

Wie na een vierjarige studie psychologie zijn master op zak heeft, is basispsycholoog. In 2010 leverden de tien Nederlandse universitaire psychologieopleidingen 2173 basispsychologen af, een getal dat de afgelopen jaren alleen maar is gestegen. Maar de titel psycholoog is niet beschermd, waardoor iedereen zich zo kan noemen. Om toch het kaf van het koren te kunnen scheiden is in 1998 de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) ingesteld. Die wet voorziet in het openbare, landelijke BIG-register, waarin iedere professional die zelfstandig in de zorg wil werken is opgenomen. Eenmaal geregistreerd mag een gezondheidszorgpsycholoog zelfstandig opereren, valt hij of zij onder het tuchtrecht en voor velen nog belangrijker: vergoeden zorgverzekeraars de verleende behandeling.

Een logisch verhaal, maar er zit nog een addertje onder het gras: om toegelaten te worden tot het BIG-register moet de aanvrager de gz-opleiding hebben afgerond. De tweejarige opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog wordt gegeven in een van de vele erkende praktijkinstellingen, zoals een ziekenhuis, revalidatiekliniek of een instelling voor jeugd-, ouderen- of gehandicaptenzorg. Naast een lesdag per week, bestaat de opleiding uit het opdoen van werkervaring, onder supervisie van een gz-psycholoog. Na aftrek van het door de overheid gefinancierde deel en afhankelijk van het deel dat door de praktijkinstelling wordt betaald, kost de opleiding de cursist jaarlijks tussen de € 14.500 en € 16.500. Jaarlijks zijn er 900 opleidingsplekken beschikbaar, tegenover de 4365 basispsychologen die op dit moment staan te popelen om aan een gz-opleiding te beginnen. De kans op succes is dus slechts een op vijf. Ook het Capaciteitsorgaan vindt dat er meer gz-opleidingsplekken moeten komen. Deze administratieve instelling houdt van jaar tot jaar precies de in- en uitstroom van zorgprofessionals bij en adviseert op basis van die getallen de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) over eventuele verhoging van de opleidingsplaatsen. Het is voor het eerst dit jaar dat het orgaan ook de gz-opleidingen meeneemt in haar raming. Toch hoeft de basispsycholoog geen wonderen te verwachten. Het Capaciteitsorgaan constateert weliswaar het bestaan van een 'stuwmeer aan psychologen en pedagogen zonder BIG-registratie, die [sic] graag een opleiding tot gz-psycholoog willen volgen', maar adviseert aan de minister van VWS maar een verhoging van 900 naar 960 opleidingsplaatsen. Minister Schippers van VWS laat aan *Folia* weten nog geen standpunt over het advies ingenomen te hebben. Al met al niet bepaald een rooskleurig toekomstbeeld voor de fris afgestudeerde basispsycholoog: met nog eens zestig extra opleidingsplekken is aan de vraag naar gz-psychologen voldaan, en

het is nog onzeker of die plekken er überhaupt komen. Achter die treurigstemmende cijfers doemt de vraag op wat al die duizenden basispsychologen moeten beginnen die geen opleidingsplek kunnen vinden. Is hun diploma als basispsycholoog iets waard? Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), de landelijke beroepsvereniging voor psychologen, is heel stellig in haar standpunt: een psycholoog is pas vakbekwaam wanneer die na zijn universitaire studie van vier jaar nog een tweejarig opleidingstraject heeft gevolgd. Het is in het belang van de cliënt dat die door een goed gekwalificeerde psycholoog behandeld wordt. Vrij vertaald: een basispsycholoog telt nog niet mee.

LEVEN NAAST DE GZ?

Toch wordt volgens Carine Pots de soep niet zo heet gegeten als hij wordt opgediend. Ze is voorzitter van De Ijsbrekers, een afdeling binnen het NIP die de net afgestudeerde psycholoog vertegenwoordigt. 'Hoewel we achter het NIP-standpunt staan dat je als psycholoog pas vakbekwaam bent als je je master hebt

behaald én de tweejarige gz-opleiding hebt afgerond, heb je als basispsycholoog natuurlijk al wel vaardigheden. Basispsychologen kunnen in alle takken van sport nuttig zijn – je moet je niet blindstaren op die gz-opleiding. Uiteindelijk gaat het er om waar je je goed bij voelt: ik ben zelf bijvoorbeeld werkzaam als manager bij de Stichting Vakanties Autisme. Die baan

Rare Rorschach

De inktvlek die je hieronder ziet wordt gebruikt in de zogenaamde rorschachtest, vernoemd naar de Zwitserse psychiater Hermann Rorschach (1884-1922). De test wordt zowel door psychologen als psychiaters gebruikt en is gebaseerd op de aanname dat gedachten en gevoelens van de testpersoon beïnvloeden wat hij denkt te zien in de afbeelding. Goede antwoorden zijn er niet, maar minpunten scoor je met een te snelle of trage reactie, of door geweldadige en overmatig seksuele beelden. Ook 'de duivel die een babylijkje eet' wordt niet als gezonde interpretatie gezien.

wat je ziet'

geeft. Ze is opleidingscoördinator bij Rino, het instituut dat voor de regio Noord-Holland het theoretische deel van de gz-opleiding verzorgt. De volgestroomde zaal psychologiestudenten houdt ze voor: 'De gz-opleiding is de meest begeerde opleiding in de gezondheidszorg. De eisen zijn een masterdiploma psychologie, een bepaald uitgebreid vakkenpakket en een getuigschrift van drie met een voldoende afgeronde casussen diagnostiek onder supervisie van een gz-psycholoog. En hoewel je na een universitair masterdiploma in theorie aan die eisen kunt voldoen, komt het in de praktijk niet voor dat je rechtstreeks na je studie een opleidingsplek krijgt.' In het bomvolle lokaal kun je een speld horen vallen. Hol haalt adem en zet zich schrap voor de rest: 'Houd er rekening mee dat het gemiddeld zo'n twee tot drie jaar duurt voordat je in aanmerking komt voor een opleidingsplek. In de tussentijd is het belangrijk om je te onderscheiden van de rest. Stuur open sollicitaties, bouw een netwerk op, doe zo veel mogelijk werkervaring op! Als dat niet lukt, komt het neer op wachten en heel veel afwijzingen incasseren. De meeste kans op toelating tot de gz-opleiding maak je toch met werkervaring. Het liefst betaald.'

Met die toevoeging raakt Hol een gevoelig punt. Veel net afgestudeerde basispsychologen zijn zo radeloos dat ze iedere praktijkervaring aangrijpen, meestal voor veel te weinig geld en soms zelfs voor niets, bij zogenaamde 'werkervaringsplekken'. Dat is sterk af te raden, vindt Fleur Stadhouders, bestuurslid van De IJsbrekers. 'Het is begrijpelijk dat mensen het doen, maar zolang je gratis blijft werken, blijft ook het systeem met die arbeidsvoorwaarden in stand. Terwijl het eigenlijk uitbuiting is.' Maar hoe kom je dan aan werkervaring? Opleidingscoördinator Hol heeft nog een laatste gouden tip: 'Lik jezelf in bij de praktijkinstellingen. Natuurlijk wel bij degene die zijn erkend als opleidingsinstututen. Als je binnen die instelling opvalt, en laat zien dat je productief bent, dan kunnen ze voor jou een opleidingsplek reserveren.' Dat is ook de strategie van Malou Reijmerink (25). Ze studeerde afgelopen februari af en is nu groepsleider op het tbs-gedeelte van de Van der Hoeve Kliniek in Utrecht. Een baan die op hbo-niveau wordt ingeschaald. 'Ik heb nog geeneens geprobeerd om te solliciteren voor de gz-opleiding, omdat je bij voorbaat al kansloos bent zonder werker-

varing. Hier in de kliniek hebben we jaarlijks zo'n zes tot tien opleidingsplaatsen, dus ik hoop via deze weg de gz-opleiding in te komen. Maar het is frustrerend, omdat je ook hier weer onderaan op een wachtlijst komt. Ongeacht hoe goed je bent, de medewerkers die hier al langer werken hebben voorrang.'

OP DE LANGE TERMIJN

Voorlopig lijkt het erop dat een grote groep basispsychologen moet blijven sappelen om aan de slag te komen. Zelfs als er met ingang van september 2011 minder psychologiestudenten zouden worden toegelaten, en de door het Capaciteitsorgaan voorgestelde zestig extra opleidingsplaatsen door de minister van VWS worden gehonoreerd, zal het jaren duren voor het overschot aan basispsychologen is weggewerkt. Ook het NIP, en daarmee De IJsbrekers, richt zich op de lange termijn. Pots: 'Er is een projectgroep voor de zogenaamde BIG-lozen: basispsychologen die vaak al wel jarenlang in de zorg werken en zodoende veel ervaring hebben opgedaan, maar toch nooit tot een gz-opleiding zijn doorgedrongen. Er wordt over gedacht om hun via een compensatietraject of andere kwalificaties toch een soort keurmerk te geven. Hierbij worden ook de net afgestudeerde basispsychologen meegenomen. Voor het erkennen van deze keurmerken is ook een lobby in het werkveld nodig, bijvoorbeeld naar de zorgverzekeraars die nu vaak alleen maar de behandeling van gz-psychologen vergoeden. Verder is volgens ons voorlichting voor studenten belangrijk. Veel studenten horen pas laat in hun studie over hoe moeilijk het is om een opleidingsplek te bemachtigen. Een realistischer beeld van de kansen na de opleiding kan ervoor zorgen dat in de toekomst studenten bewuster een studie kiezen en er zo minder teleurgesteld raken. De aantallen suggereren nu dat er te veel studenten afstuderen.' Voor een enkele positieveling is het gebrek aan voorlichting echter juist een voordeel, blijkt na afloop van de gz-lezing op de carrière dag. Tweedejaars student 't Lam schat zijn eigen kans op toelating tot de gz-opleiding nu nog hoger in: 'Je merkte aan de geschokte reacties hoe verrast de meeste studenten waren over de onzekerheden rondom de gz-opleiding. Dat betekent waarschijnlijk dat ze zich minder goed voorbereiden, dus is er een grotere kans dat ik erin kom.' ■■■

keld zou worden. In het vierde jaar van mijn studie begon ik wat klinische bijbaantjes te nemen, zoals kinderopvang en administratief werk in de polikliniek voor forensische hulpverlening in Utrecht. Het was vakinhoudelijk gezien niet geweldig, maar het hield me in ieder geval in de buurt van het vakgebied. In het vierde jaar kon ik stage gaan lopen bij GGZ Noord-Holland Noord. Toen ik in april 2007 afstudeerde kon ik daar gelukkig voor 16 uur per week diagnostische taken blijven uitvoeren. Dat heb ik twee jaar lang gedaan, met allerlei kortlopende baantjes ernaast. In augustus 2009 kon ik binnen het GGZ Noord-Holland Noord, dat een erkend gz-opleidingsinstituut is, per toeval aan een opleidingsplek komen. Daar had ik mazzel mee, want als basispsycholoog word je bijna nergens aangenomen. Je kunt gewoon nog te weinig.'

EIGENLIJK UITBUITING

Het verhaal van Eveline is typerend voor de situatie, blijkt uit de presentatie die Ineke Hol op de carrière dag op de UvA

heeft nog steeds veel raakvlakken met mijn psychologiestudie, maar er is geen gz-opleiding voor nodig.'

Voor anderen blijkt de praktijk weerbarstiger. Hoewel Eveline de Kam (28) inmiddels bijna klaar is met de gz-opleiding, heeft ze ruim twee jaar op haar toelating moeten wachten. 'Ik had voordat ik begon met psychologie nooit verwacht dat het zo ingewik-

SSWA

De Stichting Strafrechtswinkel Amsterdam zit aan de Spuistraat 47A in Amsterdam. Elke dinsdag- en donderdagavond houden vrijwilligers er een open spreekuur. Momenteel is er een wachtlijst van zo'n 25 studenten, nog voor de zomer verwacht voorzitter El Yousfi weer een sollicitatieronde te houden. 'We testen dan het inzicht door middel van een case, de studenten krijgen een uitgebreide vragenlijst en we kijken naar de cijfers tot nu toe.'

Rechtshulp voor de kleine man

Ook al zijn sommige zaken erg complex, als student rechten kun je al mensen van juridisch advies voorzien. En je doet er nog werkervaring mee op ook. Met de **Stichting Strafrechtswinkel Amsterdam** slaan rechtenstudenten van de UvA twee vliegen in één klap. Liza Titawano

Hij wilde alleen maar wat te eten halen bij de Surinamer op de hoek. Wat begon als een rustige dinsdagavond eindigde in een woordenwisseling met een agent en een paar uur op het politiebureau. Dick Kootwijk (54) kan er nog steeds niet over uit. Toen hij buiten met zijn hond op zijn bestelling stond te wachten zag hij hoe een vrouw die door rood reed werd aangehouden door een politieagent. 'Ik verstond ze niet, maar ik zag dat hij met pressie haar op haar nummer wilde zetten,' zegt Kootwijk. 'Hij hakte maar op haar in. Ik voelde dat hij het lekker vond macht uit te oefenen.' Kootwijk ergerde zich aan dit gedrag. 'Ben je nou nog niet klaar? Geeft het je een kick?' riep hij naar de agent.

ALS EEN KIND

Omdat Kootwijk zich met de aanhouding bemoeide, richtte de agent zich na het uitschrijven van de boete aan de vrouw op hem. Toen Kootwijk geen identiteitsbewijs bij zich had, greep de agent hem bij de schouder en fouilleerde hem. Terwijl de eigenaar van het afhaalrestaurant stomverbaasd toekeek en Kootwijk zijn hond nog maar net kon overdragen aan een vriendin, werd hij in een politieauto afgevoerd naar het bureau. Daar werd

'Als wij het niet doen dan worden deze mensen nooit geholpen'

hij nogmaals gefouilleerd en kreeg hij te horen dat hij zich 'gedroeg als een kind'. Wat doe je in zo'n situatie? Voor Kootwijk kostte het te veel geld om er een advocaat op te zetten en andere juridische hulp was er voor dit soort zaken tot voor kort niet. Bij rechts- en wetwinkels kun je namelijk

met een strafzaak niet terecht. Daar is met Stichting Strafrechtswinkel Amsterdam (SSWA) verandering in gekomen. Gesubsidieerd tot 2013 (momenteel € 40.000 per jaar, maar teruglopend tot nihil in 2013) geven zeven rechtenstudenten van de Universiteit van Amsterdam advies over strafrechtelijke zaken aan hulpbehoevenden. Op dinsdag- en donderdagavond houden ze spreekuur in een oud pand aan de Spuistraat, Het Gespuis, in het centrum van de stad. 'Het werd ons in eerste instantie door andere juristen afgeraden omdat strafrechtelijke zaken veel gevolgen kunnen hebben voor het privéleven van iemand,' zegt Navid Zahedi, (24, vierdejaars rechten), medeoprichter van de SSWA. 'Maar als wij het niet doen, dan worden deze mensen nooit geholpen.'

AARDIGE JONGEMANNEN

Het idee voor de stichting ontstond vorig jaar bij Zahedi en Abdel El Yousfi (25, bezig met zijn tweede juridische master), voorzitter van de SSWA. 'Afgestudeerde studenten komen binnen het strafrecht zonder ervaring maar moeilijk aan een baan,' zegt Zahedi. 'En tijdens de studie kun je nauwelijks ervaring opdoen. Met de SSWA kunnen de studenten die hier vrijwillig werken een streepje voor krijgen op de rest.' Ook al levert het werk van de SSWA geen studiepunten op, al direct vanaf het begin in februari stroomden de aanmeldingen binnen. Volgens El Yousfi melden zich elke week zeker twee nieuwe studenten die graag mee willen doen. Inmiddels is er een wachtlijst en El Yousfi plant binnenkort een nieuwe ronde sollicitaties om het team uit te breiden naar twintig vrijwilligers. 'Je moet er wel tegen kunnen met dit soort klanten om te gaan, sommigen hebben ernstige verhalen. Je bent een soort mediator van de maatschappij.' Voor Kootwijk was de zaak nog niet afgelopen toen hij na een paar uur op het bu-

reau weer vrijgelaten werd. Hij kreeg twee boetes, een voor het niet bij zich hebben van een identiteitsbewijs en een voor het beledigen van een ambtenaar in functie. 'Ik heb het recht op vrije meningsuiting en ik heb niet gescholden naar de agent.' Om een antwoord te krijgen op wat hij nu het beste kon doen, stapte Kootwijk naar de SSWA. 'Ik heb alles op papier gezet en hun het hele verhaal verteld, het waren aardige jongemannen.'

GEWAPEND

Peter Frederiks (31, tweedejaars rechten) die de zaak van Kootwijk behandelt: 'We hebben hem aangeraden eerst de boetes te betalen. Ondertussen dienen wij een klacht in en als de boetes zijn betaald, dan maken wij een bezwaarschrift aan. Daarna is het afwachten of de aangiftes blijven staan of dat de zaak voor de rechter komt en wij Kootwijk moeten vrijpleiten.' Hans van Wijk (21, tweedejaars rechten) heeft al ervaring met het vrijpleiten van een cliënt. Hij heeft strafrecht, wat je normaal in het derde jaar volgt, al gedaan, en mocht de eerste zaak van de SSWA vertegenwoordigen voor de rechter. 'Het was een leuke zaak, maar het was wel erg spannend.' De cliënt, James (64), die niet met zijn echte naam in *Folia* wil, vond op straat bij een afvalcontainer een hamer op

'Je moet er wel tegen kunnen met dit soort klanten om te gaan'

de grond. Omdat hij thuis in de Bijlmer zijn gordijnen nog moest ophangen stak hij de hamer in zijn zak en ging op weg naar huis. Bij de McDonald's kwam hij echter langs een politiecontrole en werd gefouilleerd. James werd verdacht van het opzettelijk dragen van een wapen. 'Ik

was geschokt. Ik zei dat ik de hamer had gevonden en omdat ik geen tas had heb ik hem in mijn broekzak gestopt,' zegt James. 'De agent zei dat ik dat niet had moeten doen. Als ik hem in mijn hand had gehad, dan was het anders geweest.'

VRIJSPRAAK

SSWA'er Van Wijk: 'De hamer werd op die manier gezien als een wapen uit de vierde categorie, ook wel een Beverwijkwapen (zie

Schrijnend

Volgens SSWA-oprichter Navid Zahedi komen er schrijnende gevallen langs bij de SSWA. Zoals een Russische vrouw met een dochtertje van ongeveer vier jaar. Ze sprak slecht Nederlands, maar uit haar verhaal was op te maken dat ze al jaren bezig is met hulp krijgen voor het feit dat ze is opgelicht. 'We hebben moeite gehad om de stortvloed aan woorden te ontcijferen. Het zal de manier zijn geweest waarop ze overkomt dat ze bij de politie niet gehoord werd.'

Beverwijkwapen

Een Beverwijkwapen, een wapen uit de vierde categorie, refereert aan de Slag van Beverwijk waarbij in 1997 Ajax- en Feyenoordsupporters met elkaar op de vuist gingen. Ajaxsupporter Carlo Picornie kwam hierbij om, onder meer door hamerslagen. Wapens uit lagere categorieën zijn bijvoorbeeld pistolen (categorie drie), stroomstootwapens (categorie twee) of stiletto's en vlindermessen (categorie één).

Oprichters Navid Zahedi en Abdel el Yousfi in de strafrechtswinkel, in het midden medewerkster Hasna Joutay / foto Fred van Diem

kader) genoemd? De SSWA was het niet eens met deze beschuldiging en Van Wijk stortte zich samen met mede-SSWA'er Pieter Wolter op de zaak. Samen schreven ze de pleitnota. 'De hamer van James valt niet onder die vierde categorie, want hij liep er niet schreeuwend mee over straat,' zegt Van Wijk. 'Hij heeft er niet mee gedreigd.' Daarnaast was Van Wijk van mening dat er rekening gehouden moest worden met het feit dat James in de bijstand en in de

schuldsanering zit. Een boete van 150 euro zou een hoop geld zijn voor deze man. Van Wijk was van tevoren wel zenuwachtig, het was immers zijn eerste zaak. De zaak kwam voor bij de kantonrechter en de twintig verdachten voor hem werden heel snel veroordeeld tot een geldboete. De kans op een goede afloop is volgens hem met juridische hulp een stuk groter dan zonder. 'Verdachten gaan vaak in op irrelevante feiten, dat werkt niet in je

voordeel. Als rechtenstudent weet je hoe je een juridisch betoog moet houden.' En met succes. James werd vrijgesproken.

PRO DEO

'Meestal zijn dit soort zaken te klein en voor een advocaat niet interessant,' zegt Van Wijk. 'Maar voor een cliënt als James is het belangrijk dat hij geholpen wordt. Daar zijn wij dus voor.' De SSWA ziet Van Wijk als een mooie kans om in aanraking

te komen met het vak. Gemiddeld is hij zo'n acht tot tien uur per week kwijt met het werk voor de stichting. Of hij later als advocaat nog steeds zulke gratis zaken zal blijven doen? 'Daar heb ik nog niet zo over nagedacht. Ik vind het eigenlijk wel mijn maatschappelijke plicht ook pro-Deozaken te blijven doen, maar niet alleen maar.' Zoals de tweeling van advocatenkantoor Anker & Anker, die veel pro-Deozaken erbij doen, dat lijkt Van Wijk wel wat. ■■■

Vijftigpluscoach

Het leven van een vijftigplusser is zo vol met veranderingen, dat sommigen wel wat coaching kunnen gebruiken. Dat vindt althans Koos van Wees – zelf begin vijftig – die in 2008 onder de naam '50pluscoach' besloot vijftigers te begeleiden in de vele keuzes die zij moeten maken. 'Mensen die naar mij komen zijn vaak vastgeroest in oude patronen. Ik vraag ze dan: wat deed je hart vroeger sneller kloppen?' Volgens hem is een studie voor veel mensen in deze levensfase een nieuwe uitdaging. Op www.50pluscoach.nl lees je er meer over.

'Ze bleven maar "mevrou

Studeren, dat is jong zijn, onbevangen de wereld ontdekken en jezelf op allerlei gebieden ontwikkelen. Toch zitten er niet alleen maar twintigers in de collegebanken, maar ook **vijftigplussers**. Aan de UvA een kleine **vijfhonderd**. De meesten

GONNY VAN OUDENALLEN (54)
EERSTEJAARS RECHTEN

Nooit te laat om te studeren

'Ik zei vroeger altijd dat ik absoluut niet wilde studeren. Ik wilde alleen maar reizen en andere bijzondere dingen doen. Studeren, dacht ik, dat kost me alleen maar kostbare tijd. In de loop der jaren heb ik in de gemeentelijke en landelijke politiek gezeten en lang geleden ben ik mijn eigen reclamestudio begonnen. In die hoedanigheden heb ik vaak gezien hoe mensen tegen het recht aanlopen, en hoe ontzettend ingewikkeld bepaalde regelgeving is. Aan een leek zijn sommige gerechtelijke uitspraken gewoon niet uit te leggen. Een tijd terug deed ik delen van het staatsexamen vwo, want ik had als tiener mijn vwo niet afge maakt. Toen dacht ik: waarom ga ik ook niet meteen een colloquium doctum doen zodat ik rechten kan studeren? Veel vijftigplussers gaan voor een deeltijdopleiding, maar ik heb er bewust voor gekozen om voltijd te studeren. Dan gaat het sneller, dacht ik. Achteraf gezien moet ik zeggen dat het alles bij elkaar nogal veel is, een voltijdstudie in combinatie met een eigen zaak en een sociaal leven. Toch is mijn enthousiasme over het recht inmiddels niet meer te temperen. Ik heb in mijn eerste jaar al zo veel geleerd. Mijn boot was niet zo lang geleden bijvoorbeeld aangevaren. Total loss was-ie. Door mijn nieuwe kennis van het aansprakelijkheidsrecht wist ik dat ik mijn boot niet per se hoefde te laten repareren, maar ook het geld uitgekeerd kon krijgen door de verzekering. Dat zijn zo van die kleine dingen. Eigenlijk zou iedereen een jaartje rechten moeten studeren, daar pluk je echt de vruchten van in het dagelijks leven. Wat ik er precies mee wil doen? Als het lukt mijn studie af te ronden, zou ik bijvoorbeeld mensen kunnen bijstaan in juridische kwesties. Ik hoop dat ik die ingewikkelde rechtspraak voor hen wat eenvoudiger kan maken. Zo zie je maar, het is nooit te laat om te studeren. In mijn familie worden mensen gemiddeld 95. Als mij dat ook gegund is kan ik nog een aantal jaartjes vooruit met mijn opgedane kennis.'

ELISABETH KALSE-SPOON (50)
DERDEJAARS RECHTEN (DEELTIJD)

De beste beslissing in tijden

'Of ik me wel eens oud voel? Soms wel ja. In mijn eerste jaar als rechtenstudent ging ik naar een mentorgroepje, en daarin zaten allemaal studenten die vers van de middelbare school af kwamen. De begeleider zelf was ook pas 24 en iedereen bleef maar "mevrouw" tegen me zeggen. Ja, toen voelde ik me best een beetje oud. Ik ben na de middelbare school Nederlands gaan studeren aan de UvA. Dat was in 1979. Eigenlijk dacht ik daar niet zo bij na; ik zat op het VWO, en dus ging ik naar de universiteit. Maar als achttienjarige was ik met zulke andere dingen bezig. Je moet een heel nieuw leven op poten zetten, en ik strandde volledig in de wereld van de universiteit. Aan het einde van mijn tweede jaar hield ik ermee op en ben ik gaan werken. Na verloop van tijd kreeg ik kinderen, en toen werd ik fulltime moeder en huisvrouw. Maar nadat mijn toenmalige echtgenoot en ik van elkaar scheidden moest ik wel weer aan het werk, anders hangt de bijstand in je nek. Zo ben ik in 1997 per toeval terechtgekomen bij de Rechtbank Haarlem om bij de bibliotheek supplementen in de wetboeken in te voegen. Ik kreeg met de jaren steeds meer verantwoordelijkheden, maar toen ik op een gegeven moment met mijn oudste dochter naar open dagen van de universiteit ging, dacht ik: straks doen alle drie mijn kinderen een peperdure opleiding, dan kan ik toch zeker niet alleen dat administratieve werk doen? Ik hakte de knoop door en besloot twee jaar geleden rechten te gaan studeren zodat ik door kan groeien bij de Rechtbank Amsterdam, waar ik nu werk. Uiteindelijk wil ik de master privaatrecht gaan doen. Het is veel, de studie in combinatie met een baan van 32 uur, maar toch is het de beste beslissing die ik in tijden heb genomen. Ik merk dat ik met mijn levenservaring nu zo veel beter kan studeren dan toen ik achttien was. En wat ook fijn is: het houdt me jong.'

De gemiddelde UvA-student is bijna 24

De meest recente cijfers over de leeftijd van UvA-studenten komen uit 2010. In oktober vorig jaar stonden er 32.739 studenten ingeschreven aan de universiteit, met een gemiddelde leeftijd van 23 jaar en 11 maanden. Onder hen waren slechts 464 studenten van 50 jaar of ouder. Het merendeel daarvan is vrouw. De Faculteit der Geesteswetenschappen is met 283 vijftigplussers veruit het meest in trek bij deze leeftijdsgroep. Het minst populair is de Faculteit der Geneeskunde; daar volgden vorig jaar maar drie vijftigplussers colleges.

uw” tegen me zeggen’

zijn vrouw en studeren geesteswetenschappen. Hoe is dat, **studeren na je vijftigste?** ‘Ik merk dat ik met mijn levenservaring nu zo veel beter kan studeren dan toen ik achttien was’ Gijs van der Sanden / foto's Daniel Bosschieter

JULIUS ROOS (69)
DERDEJAARS LATIJNSE TAAL EN CULTUUR

Iets te veel sudoku's

‘Toen ik begon met mijn studie Latijn vroegen sommige mensen aan me: “Waarom ga je nu in godsnaam nog een dode taal studeren?” Een hardnekkig vooroordeel. Het feit dat Latijn niet meer aan kinderen als moedertaal wordt gedoceerd, maakt de taal nog niet “dood”. Na mijn middelbare schooltijd, aan het begin van de zestiger jaren, heb ik even getwijfeld of ik een taal of medicijnen zou studeren. Ik heb toen voor medicijnen gekozen en daar heb ik nooit spijt van gehad. Meer dan dertig jaar ben ik met veel overgave en plezier internist geweest, en dat heeft mij zeer veel voldoening gegeven. Toch heb ik altijd gezegd: als ik nog gezond ben van lijf en geest, dan ga ik nog eens een taal studeren. Na mijn pensioen heb ik eerst een tijd niks gedaan en dat ging me aanvankelijk goed af. Maar na verloop van tijd vond ik toch dat ik iets te veel sudoku's aan het oplossen was. Een gesprek met een docent klassieke talen van het Barlaeus en de UvA inspireerde mij toen om de sprong te wagen en Latijnse taal en cultuur te gaan studeren. Als het niks is kan ik altijd nog stoppen, dacht ik. Het is me buitengewoon goed bevallen. Ik zit in een betrekkelijk kleine groep van rond de vijftien mensen en we zijn heel hecht. Ik voel me totaal niet oud bij ze. We hebben een wekelijkse leesclub bij mij thuis, ik bezoek borrels van de studievereniging en ben al een paar keer mee op studiereis geweest. Ook al zijn mijn medestudenten gemiddeld zo'n 22 jaar oud, ik heb echt vriendschap met ze gesloten. Het contact met de docenten is trouwens ook heel goed. Dat zou tijdens mijn eerste studie, nu zo'n vijftig jaar geleden, echt ondenkbaar zijn geweest. Je stond nog net niet op als een hoogleraar de collegezaal binnen kwam gelopen, maar het scheelde niet veel. Alles wat zo'n man zei – dat waren toen voornamelijk mannen – werd klakkeloos overgenomen en niet ter discussie gesteld. Wat dat betreft zijn de tijden echt veranderd.’

FRANK ELZAS (60) EN PETRA VENDEL (53)
BEIDEN TWEDEJAARS KUNSTGESCHIEDENIS

Op je donder van je dochter

Petra: ‘Ik werk al vanaf mijn negentiende in het basisonderwijs. Daar heb ik het reuze naar mijn zin, maar toen ik vijftig was werd het tijd voor iets nieuws. Ik vond dat het nu eens mijn beurt was om te gaan studeren. Iets met kunst leek me wel wat. Daarom besloot ik een paar jaar geleden om naar de academie voor beeldende vorming te gaan, maar ik merkte dat ik kunstgeschiedenis eigenlijk nog leuker vond.’

Frank: ‘Ik ben net als mijn vrouw werkzaam in het onderwijs, maar dan als docent sociaal-cultureel werk en drama. Een paar jaar geleden ben ik een dag in de week minder gaan werken. Petra merkte aan mij dat ik toe was aan een uitdaging, en stelde toen voor om samen kunstgeschiedenis te gaan studeren.’

Petra: ‘We hebben ons vrij snel daarna samen ingeschreven. Spannend, maar het was meteen zo leuk, er ging echt een wereld voor ons open. Ook het samen studeren bevalt heel erg goed, toch Frank?’

Frank: ‘Ja, dat bevalt zeker goed. We motiveren elkaar. Soms zijn er wel concurrentiegevoelens, hoor. Zo heeft Petra haar propedeuse gehaald, en ik nog niet. Op één vak na!’

Petra: ‘Maar voor onderzoeksvaardigheden had Frank een acht gehaald, en ik maar een zes. Nou, toen was ik ook even flink jaloers hoor.’

Frank: ‘Ik moet wel zeggen dat het erg veel werk is, naast een bijna fulltimebaan. Zeker het eerste jaar was het keihard werken. Als de kinderen dan in het weekend thuiskwamen, kregen we op onze donder van onze jongste dochter. We zaten veel te veel met onze neus in de boeken, vond ze.’

Petra: ‘Maar daar zijn ze nu wel aan gewend hoor. Ik vind het een voorrecht dat we nog mogen studeren. We genieten er enorm van.’ ■■■

bul

1983

Monique van 't Hek

Leeftijd: 58 (geboren op 22 september 1952)

Beroep: Algemeen directeur bij internationale kinderrechtenorganisatie Plan

Studie: Culturele antropologie

Afgestudeerd: 1983

Docent: 'Bob de Jong, hij woonde lang in Amerika en gaf les in kritische antropologie aan Berkeley University. In Amsterdam veegde hij de vloer aan met onze opleiding; we zouden te weinig lezen en niets weten van de geschiedenis van de antropologie. De studenten vonden hem fantastisch en volgden de nieuwe vakken die hij introduceerde.'

UvA-locatie: 'De Oudemanhuispoort, met dat prachtige binnenhofje.'

Café: 'De Klepel in de Prinsenstraat en De Huiskamer op de Noordermarkt.'

Afknapper: 'Ik moest mijn bul ophalen op de ambassade in Bogota, Colombia, omdat er gedoe was rondom mijn scriptie. Vlak voordat ik naar mijn eerste baan in Colombia vertrok, bleek een van mijn begeleiders mijn scriptie opeens niet goed te keuren. Daardoor liep mijn afstuderen vertraging op.'

Het aan den lijve ondervinden

foto Bob Bronshoff

Ze studeerde culturele antropologie, en werd na haar afstudeeronderzoek voor kinderrechtenorganisatie Plan in Colombia te hebben gedaan, daar uiteindelijk algemeen directeur: Monique van 't Hek. Julie de Graaf

Voordat ik ging studeren had ik al veel gereisd en had ik een grote interesse voor andere culturen. Culturele antropologie was in mijn tijd een studie waar in Nederland soms denigrerend over werd gesproken, alsof het een "studietje voor erbij" was. Ik heb me daar niet veel van aangetrokken, want ik vond het een geweldige studie. Andersom heersten er binnen mijn studie ook weer bepaalde vooroordelen. Ik was actief in het studentencorps en heb daar een jaar in de senaat gezeten, maar dat heb ik bij mijn studie nooit verteld. Het

was binnen antropologie echt *not done* om lid te zijn van het corps. Ook heb ik nooit aan medestudenten verteld dat ik op hoog niveau hockeyde. Ik had daar een dubbel gevoel over, zeker omdat het contact met mijn medestudenten best goed was. Het studentencorps was toen overigens veel softer dan dat het nu is. Als ik zie hoe het er tegenwoordig aan toegaat en hoe verplichtend het is om lid te zijn, dan sta ik versteld. Je moet bij de borrels zijn en ook de groentijd is veel heftiger. Veel mensen zullen dat goed vinden omdat het een band zou scheppen, maar ik hou juist van een beetje vrijheid. Tegen het einde van mijn studie had ik

het idee dat ik graag in de ontwikkelings-samenwerking terecht wilde komen, maar tegelijkertijd vond ik dat ik zo'n beslissing niet kon maken vanaf mijn studentenkamer in Amsterdam. Ik wilde het aan den lijve ondervinden. Voor mijn afstudeeronderzoek heb ik verschillende ontwikkelingsorganisaties gebeld en geschreven die in het boekje *Nederland en derde wereld* stonden. Plan International reageerde heel positief. Voor hen kon ik naar Colombia om onderzoek te doen naar de samenwerking tussen Plan en de lokale bevolking. Ik kwam terecht in een geïsoleerd gebied aan de kust, waar Afro-Colombianen in kleine dorpjes woonden die per kano te bereiken waren, en alleen als het vloed was. Ik heb zeven maanden in zo'n dorpje gewoond om te onderzoeken en te beschrijven hoe de mensen leefden en wat ze deden. Ik liep mee met de verpleegster zodat ik bij iedereen thuis kwam, en gaf voetbaltraining aan kinderen. Eén keer per twee weken ging ik naar een wat grotere stad in de buurt, waar ik de krant kon lezen, redelijk kon eten en

af en toe naar huis kon bellen of schrijven. Terug in het dorpje was communicatie met de buitenwereld weer onmogelijk. Die zeven maanden waren niet altijd makkelijk, maar ik ben een ongelooflijke optimist en na drie weken was ik verkocht omdat ik inzag wat ontwikkelingssamenwerking kan betekenen voor mensen. Na mijn studie ben ik weer voor Plan naar Colombia gegaan, dit keer als *field director* en heb ik daar een aantal jaar gewerkt en gewoond. Eind jaren 90 heb ik voor Plan in Nederland gewerkt als woordvoerder en nu ben ik terug als algemeen directeur. Ik noem het maar mijn *circle of life*, en daar ben ik heel gelukkig mee. Het is een prachtige baan, bij een prachtige organisatie die goede en zinnige dingen doet voor, en met kinderen in ontwikkelingslanden.' ■■■

Plan organiseert 9 juni een Girls First concert op het Amsterdamse Java-eiland met optredens van onder anderen Jacqueline Govaert, Waylon, Giovanca en Ben Saunders.

Fen is uit

Wat er echt toe doet

Hard//hoofd Offline Festival
VLLA

Ergens een hard hoofd in hebben, betekent: er niet in geloven. Dat klinkt dus als een prima titel voor een digitaal tijdschrift dat reflecteert vanuit en op onze huidige, jongvolwassen generatie. Die generatie lijkt namelijk maar weinig fiducia te hebben in dat leven anno 2011: banaal en weinig bevlogen, en heel veel van die zorgen voor morgen die op geen God of gemeenschap zijn af te schuiven.

Een mooi initiatief leek het dus, in juni 2009, dat hard//hoofd. Met het nobele streven zich te keren tegen 'het praten-om-het-praten, het platvloerse en onnadenkende'. Met de frisse wens genuanceerd en slim te zijn, zonder het vermogen tot zelfrelativering te verliezen en met het uitgesproken voornemen 'te verlichten in een tijd waarin wij rondjes lopen' en verantwoordelijkheid te nemen voor het tijdperk waarin we leven.

Ik twijfelde in juni 2009 dan ook niet aan het succes dat dit nieuwe digitale tijdschrift zou vergaren. Terecht gelukkig, want hard//hoofd kan sinds haar oprichting kapitaliseren op een hoop mooie artikelen, verfrissende inzichten en prachtige platen en heeft als gevolg daarvan een indrukwekkende schare bezoekers en publicisten aan zich weten te binden.

Op 11 juni organiseert hard//hoofd haar eerste Offline Festival, waarop de site haar content naar de realiteit van Club VLLA wil vertalen. Na twee jaar groot succes, door mij met bewondering gevolgd, ben ik buitensporig benieuwd naar die avond. Want ergens een hard hoofd in hebben omvat namelijk ook een zweem van koppigheid, en in het succes van hard//hoofd lijkt dan ook een vervaarlijke verleiding besloten. De verleiding om de alertheid te verliezen; om niet aan de winnende formule te durven tornen en om succesvolle spelers eindeloos op het veld te laten staan.

Wie pretendeert een generatie op de hoogte te kunnen houden van 'wat er echt toe doet' stelt een prachtig hoge eis aan zichzelf. Ik hoop dat hard//hoofd in naleving daarvan de hoofden flexibel houdt. ■■ Fen Verstappen

Hard//hoofd Offline Festival, 11 juni van 15.00 tot 03.00 uur in VLLA, Willem Roelofsstraat 9, Amsterdam. Met onder anderen Fata 'El Moustache' Morgana, Herman in een Bakje Geitenkwark, Stefan Pop en Mei Li Vos. Kaarten kosten 10 euro in de voorverkoop en 13,50 euro aan de deur. Voor meer info, zie www.hardhoofd.com.

het beste

Sa Dingding

Guowen Dai (28)
promovendus Urban Planning

Humor: 'Charlie Chaplin geeft op grappige wijze scherpe kritiek op maatschappelijke problemen. Hij is heel bekend in China. Wat mij doet lachen, zijn zijn bewegingen en gezichtsuitdrukking. Die zijn altijd verbonden met een karakter. Het beroemdste voorbeeld daarvan is *Modern Times*.'

Film: 'Platform. Een vriendengroep van thuisloze jongeren valt uit elkaar doordat de buitenwereld verandert en zij hun eigen weg gaan. Ik hou van de films van regisseur Jia Zhang-ke. Hij hoort bij de nieuwe generatie filmmakers, die de snelle verandering van de Chinese maatschappij ook sociaal en mentaal laten zien. Wat zo goed is, is het rationele perspectief zonder oordeel en de kalme en vloeiende manier van vertellen.'

Afknapper: 'De recente films van de beroemde regisseur Zhang Yimou: *Heroes* en *House of Flying Daggers*. Wij jongeren zeggen: wat is er mis met Old Mou? Zijn eerste werk *Het rode korenveld* was ruig en stoer: kleuren, *storyline*, camerataal. Het is jammer maar hij zou moeten stoppen.'

Tv: 'Realityshows als *Project Runway*, waarin creatieve deelnemers met elkaar de strijd aangaan. Er zit veel drama in: roddel, competitie. Het is de Amerikaanse stijl. Maar mij gaat het erom hoe creatief mensen kunnen zijn.'

Boek: 'Xiaobo Wang, een jonggestorven schrijver en cultfiguur onder studenten. Zijn stijl is heel direct, zonder mooischrijverij. Hij denkt heel rationeel over onderwerpen als het seksleven van mensen, die niet bang zijn zulke verlangens te tonen. Beroemd is hij door zijn romantrilogie: *The Golden Age*, *The Silver Age* en *The Bronze Age*. Zijn vrouw is de eerste seksuologe van China.'

Kunst: 'Musée de l'Orangerie in Parijs. Een klein, rond gebouw waarbij het licht uit het dak komt, waarin zich een kleine collectie van Monet bevindt. Het is vooral de combinatie van de architectuur en de stukken die het indrukwekkend maakt.'

Muziek: 'Twee vrouwelijke muzikanten die beroemder in het buitenland zijn dan in China. Sa Dingding brengt folk uit Tibet en Mongolië in combinatie met pop en elektronische muziek. Ze zingt alsof haar stem een instrument is en heeft de BBC Music Award gewonnen. De muziek van Dadawa is eenvoudig, geïnspireerd door lokale Chinese muziekstijlen, maar heeft iets rauws qua inhoud en vorm. Zij is ook activiste en doet aan liefdadigheid.'

Stokje: 'Ik geef het stokje aan student planologie Arend Jonkman, van wie ik alleen weet dat hij in de redactie zit van het tijdschrift voor ruimtelijke ordening *Rooilijn*.' ■■ Hans van Vinkeveen

eten

Vooruit met de geit

Anak Tiga Pulau
Postjesweg 4

Een vriend en ik hadden de hele dag door de grachten gevaren en wilden best wat eten. Het liefst niet te duur en iets met rijst. Of zo. We kuierden wat door de buurt toen ons oog viel op Anak Tiga Pulau. Een Indonesisch restaurant, zeiden de letters op het raam. Al zijn ze daar niet heel strikt in. Wie zin heeft in gerechten van Brunei komt ook aan zijn trekken. Gelukkig maar. Toen we buiten de menukaart stonden te checken op prijsvriendelijkheid, belandden we midden in een absurdistische sketch. De jonge (vermoedelijk) Marokkaanse eigenaresse stond bij de ingang een klein, oud Indisch vrouwtje uit te kafferen dat blijkbaar werkte in haar etablissement. 'Als je te laat komt, hoef je net zo goed niet te komen. Dan heeft het geen zin.' Het vrouwtje stond vrolijk te lachen en te knikken. We lieten de menukaart voor wat het was, dit werd sowieso onze eetplek.

Binnen zaten al wat stelletjes, zowel jong als oud. Ze hadden elkaar niet veel te vertellen en kauwden starend naar hun eten voor zich uit. Eten dat er erg smakelijk uitzag. Daarom kwamen er om de zoveel tijd ook mensen eten afhalen. Iedereen kreeg kroepoek. Dat wilden wij ook. Het oude vrouwtje kwam het brengen, nog steeds met een stralende glimlach op haar gezicht. 'Sorry hoor,' zei ze. Blijkbaar hadden we al gratis kroepoek moeten krijgen. De Marokkaanse stond inmiddels met een chagrijnig hoofd achter de bar. 'Lelijk hè?' zei mijn tafelgenoot met opgewekte stem, doelend op het interieur met semi-chique uitstraling. Witte tafellakens, idem gestoffeerde banken en tierelantijnen aan de muur. Alles nieuw, het restaurant is pas vanaf begin mei open. Ik had het gevoel begluurd te worden, maar dat kwam door de etalagepop bij het toilet. Ze draagt een roze gewaad, overigens. Bestellen was nog een hele klus, want alles leek appetijtelijk: de vlees-, kip-, vega-, noedel- en rijstgerechten.

Uiteindelijk namen we als voorgerechtje de saté kambing (geitenvlees, € 7,-) en als hoofdgerecht goelai kambing (wederom geit, € 14,50) en daging rendang (runderstoofvlees, € 14,50). We kregen er rijst bij. Erg lekker. Het vlees was mals en de marinade goed op smaak. De ober kwam bij ons aan tafel zitten om onze dessertwens te noteren. 'We willen het graag even hebben over de spekkook,' sprak mijn disgenoot formeel, handen samengevouwen. 'Hoe groot is die?' De ober, enigszins perplex door deze serieuze benadering, zei dat we die best konden delen. Zo geschiedde, en ook de spekkook (€ 6,50) was smullen geblazen. Wie in West woont, hoeft niet per se naar de Zeedijk voor een goede Aziatische maaltijd. ■■ Anouk Kemper

Eten: mals en kruidig
Sfeer: wit, wit en een etalagepop
Prijs: geen klachten

Te weinig, te duur

Het gaat niet goed met **studentenhuysvesting** volgens Tessa Gulpers, studente sociale geografie en planologie aan de UvA. Ze organiseerde vorige week een **fietstocht** voor **raadsleden van Amsterdam** en omgeving langs verschillende studentencomplexen in onze hoofdstad. Tekst en foto's Melanie de Vries

Een van de studentenkamers van het complex op het Science Park wordt opengesteld voor de groep. Aarzelend blijven velen in de deuropening staan.

Billie Richael, fractielid PvdA Amsterdam Zuid-Oost, bekijkt vanaf een balkon het uitzicht op de binnentuin van de studentenflat op het Science Park.

Onderweg naar studentencomplex MyPlace fietsen we langs behoorlijk wat gebouwen in aanbouw. Tessa hoopt op nieuwe studentenflats.

Bij MyPlace wordt kort iets uitgelegd over het complex. 'Studenten betalen ongeveer 350 euro inclusief voor een eigen kamer en een gedeelde badkamer en keuken.'

Tessa in de keukens van een van de opengestelde kamers in MyPlace. Er wordt een rondleiding gegeven door een bewoner van het complex.

De fietsen op het Javaplein staan keurig gestald voor MyPlace en vallen niet eens meer op in het walhalla van fietsen dat Amsterdam-Oost heet.

De groep komt aan bij het studentencomplex aan het Bijltespad. Even staan ze op een groenstrook voor de flat bij te komen van de lange fietstocht.

Een internationale student vertelt over het wonen aan het Bijltespad. 'Alle internationale studenten worden hier bij elkaar gezet. Best fijn, want die Nederlanders praten niet echt.'

De laatste flat, een aan de Nieuwe Jonkerstraat, dient als woonruimte voor studenten die een studie volgen die alleen in Amsterdam wordt aangeboden.

annonces

Annonces zijn advertenties zonder winst oogmerk, bestemd voor de particuliere aanbieder. Annonces kunnen worden geplaatst in *Folia* en op de website www.folia.nl. Zie voor informatie over het aanbieden en de tarieven www.folia.nl – weekblad – Annonces.

ATTENTIE

Na *Folia* 34, verspreiding 8 juni, verdwijnt de Annoncerubriek uit *Folia*. Een week later – woensdag 15 juni – houden we het ook wat betreft deze rubriek op Folia.nl voor gezien.

CULTUUR

Zondag naar de kerk?
www.studentenekklesia.nl
11.00 uur - De Rode Hoed
Keizersgracht 102 - Amsterdam

MEDEZEGGENSCHAP

Het Bèta Career event is opzoek naar een aantal verantwoordelijke studenten die zin hebben in een uitdagend bestuursjaar bij de SBBA! Check voor meer info www.betacareerevent.nl. Of stuur z.s.m. je cv en motivatie naar organisatie@sbba.nl

STUDENT EN STUDEREN

Collegereeksen van het Instituut voor Interdisciplinaire Studies, najaar 2011. In deze IIS-colleges worden vragen en benaderingen vanuit verschillende wetenschapsgebieden verrassend verkend en creatief gecombineerd: - Geheime Praktijken 7 sept.-14 dec. - Quantumlessen 12 sept.-8 nov. - Macht en onmacht in het Midden-Oosten 14 sept.-7 dec. De colleges zijn ook toegankelijk voor niet-reguliere studenten. Kijk voor meer info www.iis.uva.nl/keuze-onderwijs. Inschrijving kan ook via deze website.

USC SPORT

Cursusaanbod / Agenda
Check voor dit alles www.usc.uva.nl
• Inloopsprekuren Sportarts
Op 1 juni van 19.00 tot 20.00 uur kun je terecht bij het gratis spreekuur van de sportarts (van SMA regio Amsterdam) in sportcentrum Universum. Opgeven bij de sportbalie van sportcentrum Universum, tel. 525 8955.

• Wielrennen
Altijd al eens willen wielrennen maar de seizoensstart gemist? Geen probleem. Bij de instaptrainingen van USC / SVU / Skits kun je op elk moment in- en opstappen. In kleine groepjes leer je de fijne kneepjes en... een racefiets kun je lenen! Vind je de avondtrainingen te zwaar of komt het om andere redenen even niet goed uit? Ook dan ben je welkom bij de instaptrainingen. Heb je vriend of vriendin voor wie wielrennen een mooie sport zou kunnen zijn? Wijs hem of haar op deze mogelijkheid. Zie www.usc.uva.nl (wielrennen) of www.sportcentrumvu.nl (buitensporten, wielrennen) en/of neem contact op met Kees de Vrij (Kees@SKITS.nl)

• Mountainbikedag
5 juni houdt het USC een mountainbikedag in de bossen rondom Zeist en de Utrechtse Heuvelrug. Begeleiding door USC-docenten. Je kunt een mountainbike huren of zelf meenemen. Deelname met fietshuur € 30, met eigen fiets € 10.

• Introductie cursus squash
Leer het spelletje nu in 3 lessen. Start 6 juni. Sportcentrum Universum beschikt over vier squashbanen. Je kunt er vrijspeelen met een vrijspeelabonnement of een losse baan huren. Studentencursusprijs € 18,50.

• Bodyshake

Wil je ook strakke buikspieren? Kom dan op 8 juni a.s. bodyshaken tijdens de workout Bodyshake. Iedereen kan meedoen. Sneak preview van het nieuwe USC Groepsfitnessseizoen. Check www.usc.uva.nl voor de video.

• Parachutespringen / staticline-pleiding
Ervaar de adrenalinierush! Ga parachutespringen! De staticline-opleiding (aanvang op zaterdag) kan met goed weer in 3 dagen worden voltooid (1 dag grondopleiding en 2 dagen springen). Weekend van 11 juni. Prijs € 350 voor studenten en niet-studenten.

VERDIENEN

Snel een zakcentje verdienen als proefpersoon? Vind de nieuwste oproepjes op www.proefbunny.nl

VRIJWILLIGERSWERK, STAGES, e.d.

Uniek vrijwilligerswerk in het buitenland, 2-4 weken, lage kosten. Meer info? www.ibo-nederland.org

WONEN

Aangeboden: gebruik van mijn huis hartje Amsterdam (Stopera) in ruil voor de deskundige verzorging van mijn 3 katten voor de periode 25 juni t/m 9 augustus 2011. Tel. na 18.00 uur: 020 623 5768.

Iets te verhuizen? Dáár heb ik voor gestudeerd! Alle maten bussen en verhuismannen, vanaf € 45. Wij takelen (touw en blok); tevens interlokaal. Bel Taco: 06 4486 4390; www.vrachttaxi.nl

DIVERSEN

Wil je graag je kennis delen? En heb je zin om op kamp te gaan deze zomer? Kijk op www.anderwijs.nl

De Spermabank van het AMC is op zoek naar spermadonoren. Onkosten worden vergoed. Nadere informatie tel. 566 3090, spermabank@amc.uva.nl of www.spermadonoren.nl

BUREAU OMBUDSMAN UvA

Studenten met een klacht over de UvA kunnen terecht bij de Ombudsman Studenten, Christel Holtrop, ombudsman@uva.nl, tel. 525 3798, www.student.uva.nl/ombudsman

Medewerkers met een klacht over de UvA kunnen terecht bij de Ombudsman Personeel, Anneke Vijgeboom, ombudsmanpersoneel@uva.nl, tel. 525 5548, www.uva.nl/ombudsmanpersoneel

Het Bureau Ombudsman is gehuisvest op Oude Turfmarkt 151, 1012 GC Amsterdam.

STUDENTENSERVICES

Op www.uva.nl/studentenservices staat alle informatie over de afdelingen van Studentenservices – Studentendecanen, Bureau Studentenpsychologen, Loopbaan Advies Centrum, Bureau Internationale Studentenzaken, Trainingscentrum en het Service & Informatiecentrum. Zie ook www.studeren.uva.nl/faq

CREA

het cultureel studentencentrum van UvA & HvA

THEATER

VR 3/6 - ZO 5/6 20.30 uur
Kamiliefloe - STAI

Tijdens een wandelvakantie raken vier vriendinnen elkaar kwijt in een diep donker bos. Voorstelling door Studenten Toneelvereniging Amsterdam (STAI). Regie: Mirte Eggenkamp.
toegang € 8,-, studenten € 6,-

FILM

ZO 5/6 14.30 uur
Premiere Poldox

Na maanden onderzoeken, filmen, monteren en ontwerpen presenteren de deelnemers van Poldox, het documentairecollege van de UvA, hun web- en filmresultaten. Zij onderzochten sociale, economische en politieke kwesties in Nederland en nu verdedigen zij hun resultaten in web en film tegenover een vakkundige jury.
toegang gratis

FILM

MA 6/6 20.00 uur
Eindpresentatie film

De CREA cursussen sluiten het seizoen weer feestelijk af met een week vol eindpresentaties. Op deze laatste avond zijn de films van de filmcursisten te zien.
toegang gratis

DOCUMENTAIRE

MA 6/6 20.00 uur
To Shoot an Elephant

To Shoot an Elephant (Alberto Arce / Mohammed Rujailah, 2009) shows life in Israeli occupied Gaza. Director Alberto Arce was part of the International Solidarity Movement and shot his documentary in Gaza late 2008 and early 2009, during the fights between Israel and Hamas. Arce was one of the few foreign journalists who was there while the fighting in Gaza was going on.
free for students, € 5,- all others

DANS

MA 6/6, DI 7/6 20.00 uur
Moving into Focus XV

Alweer de vijftiende editie van de CREA Choreografieprojecten: dansvoorstellingen in modern ballet, hiphop en klassiek. Locatie: Perdu.
toegang € 7,-, studenten € 5,-

DOCUMENTAIRE

DI 7/6 20.00 uur
Docurama: Restrepo

Het voor een Oscar genomineerde Restrepo (Tim Hetherington, 2010) toont het leven van de militairen up close: het harde werk, het gevaar, maar ook de camaraderie en zelfs de kick van het vechten. Tegelijkertijd wordt er iets duidelijk van de context die hun loopgraven omringt, zoals de verslechterende verstandhouding met de lokale bevolking. English spoken.
studenten gratis, € 5,- alle anderen

Meer informatie over de CREA agenda:
www.crea.uva.nl

lezingen- ladder

Amsterdam Bright City

MA 06/06, 17.00 uur

Hart voor de zaak

Journalist Jeroen Smit (*De Prooi*) bespreekt met gasten de werkt toekomst van de huidige generatie twintigers en dertigers.

De Balie

VR 03/06, 14.30 uur

TranScreen Festival - TTalk

Mijke van der Zee, curator van transgenderfilmfestival in gesprek met artiesten Risk Hazehamp en Sands Murray-Wassink.

Comedytheater in de Nes

DI 07/06, 20.00 uur

SLAA | Uitgesproken! Poëzie op de planken

O.a. Rob Schouten over de hoogtepunten van de voordrachtspoëzie, en optreden van UvA-dichter Daan Doesborgh.

Pakhuis de Zwijger

ZA 04/06, 19.00 uur

Slideluck Potshow Amsterdam

Non-profitmaaltijd en diashow voor kunstenaars en kunstliefhebbers.

DI 07/06, 20.15 uur

What's Up? #39

Talkshow over Amsterdamse creatieve industrie met o.a. ontwerp bureau Kok Pistolet en Sebastiaan Straatsma.

Rode Hoed

DI 07/06, 20.00 uur

Bond, James Bond

Schrijver Jeffrey Deaver, opvolger van Ian Fleming, over het nieuwe James Bondboek: *Carte Blanche*.

Studio/K

ZA 04/06, 18.30 uur

Kamervragen

Een jonge ondernemer zet zijn duurzame businesscase in ter inspiratie, een kunstenaar visualiseert.

U organiseert een lezing of debat en wilt daarmee graag op deze pagina staan? Stuur tijdig een mailtje naar folialezing@gmail.com onder vermelding van 'Aanmelding lezingenladder'. Voor adressen zie www.folia.nl/lezingenladder.

WANTED

Winkelmedewerkers per direct voor conceptstore Raw Materials part-time en oproepkracht
Reacties via info@rawmaterials.nl
www.rawmaterials.nl

De hoogleraar

Dijkgraaf & Fresco

Vijftig plus

Kunt u zich de maanlanding nog herinneren? De korrelige zwart-witbeelden laat in de nacht? Het commentaar van 'Apollo Henkie' Terlingen? *A small step* etc. etc.? Heeft u misschien zelfs gespeeld met een plastic raketmodelletje? Als dat het geval is, dan heb ik slecht nieuws: u staat aan de verkeerde kant van de generatiekloof. Ik zat namelijk laatst met enkele hooggeplaatste smaakmakers uit politiek en bedrijfsleven, toen een van hen opmerkte: 'Grappig, niemand van ons heeft eigenlijk bewust de maanlanding meegemaakt.' Als representant van het bouwjaar 1960 keek ik maar even naar de punten van mijn schoenen. Het schijnt een universele ervaring te zijn: je bent altijd de jongste, totdat je plotseling de oudste bent. Ik heb geen hartelijker man gekend dan de Hongaarse wiskundige Raoul Bott. Een beer van een kerel met een hout-hakkersbaard en een voorliefde voor naaktzwemmen, die de meest subtiele wiskundige redeneringen kon geven. Hij vertelde altijd met smaak hoe hij als

kind bij familiefeesten pas als laatste een koekje van de schaal mocht pakken, wanneer alle lekkere waren verdwenen. Later, toen hij zelf grootvader was, waren de rollen precies omgekeerd. De kleinkinderen hadden nu de eerste keus. Bott kwam weer als laatste aan de beurt. Waar was het voor hem misgegaan? Vorige week heb ik met een hechte groep wetenschappelijke vrienden gezamenlijk onze vijftigste-plus-of-min-één verjaardag gevierd. We trekken al onze hele carrière samen op. De titel van de conferentie was 'Drie generaties'. Een knipoog naar de elementaire deeltjes, die allemaal in drie afmetingen komen: *small*, *medium* en *large*. De conferentie bracht ook drie wetenschappelijke generaties bijeen. Naast de onze, die van onze begeleiders en onze studenten. Door zo comfortabel in het midden geplaatst te worden, voelde ik me als een bal die je omhoog gooit en die precies op het hoogtepunt even stil hangt. Wel de positie met het mooiste uitzicht. ■■ Robbert Dijkgraaf

Ed van den Heuvel
hoogleraar sterrenkunde

De student

Van der Meulen & Curvers

Con te partirò Tenerife

Ik heb een vriend, laten we hem Jaap noemen. Jaap ergert zich aan mensen, en aan lawaai, maar het allermeest aan muziek, of liever: *muzak*. Je verwacht dat zo'n spitsvondig woordje bedacht is door iemand met een NEE-NEE-sticker en een doorgeefabonnement op de *Vrekkenkrant*, maar het is een merk. *Muzak Music* maakt al 75 jaar muziek die koopgraag maakt, en doet dat met zo veel weerklank dat muzakbestrijders zich hebben verenigd in de *Stichting Bescherming Akoestisch Milieu*. Echt. Ik begreep nooit zo waar Jaap en zij zich druk om maakten – tot vorige maand. Ik ging op vakantie, naar een 'resort'. Daar verwachtte ik lichaamstemperatuur, ongelimiteerd eten en stilte, je kent 't wel. Nee, dus. Op Dag 1 al beluisterde ik een keur aan probleemvrije deuntjes, van ontbijt tot diner, van de lobby tot in de toiletten. En wat voor muziek! Als deze muziek in de brugklas zat zou zelfs Knuffelrock 6 hem pesten om zijn nepmerkkleding. Een levensvermoeide violist nam de zanglijn van Mariah Carey's

'Hero' te grazen en een onbegenadigd keyboardspeler Elvis' 'Love me Tender'. Op Dag 2 speelde een dwarsfluitiste óók dat nummer, aan het ontbijt. Naast me zag ik een vrouw glazig voor zich uit staren met vijf lege champagneglazen voor haar krokantgebakken gemoed. Ik had zin mijn vriend Jaap te bellen, maar hij vindt zijn ringtone ondraaglijk. Muzakhaters willen eigenlijk géén geluid, en dat is misschien wel het probleem van hun strijd. Een onderscheid maken tussen een verkozen publieke ruimte en een onontkoombare openbare ruimte is lastig. Wie naar Tenerife gaat, heeft zijn lijden toch een beetje verdiend. Geloof mij als ik zeg dat Nederland meevalt. Toen op Dag 3 de frontman van de Beatles-coverband 'We're the Beatles' zei, werd het me echt te gortig. Ik sloeg de laatste tequila sunrise achterover, en terwijl een tenor die eigenlijk alt was *Con te partirò* inzette, zwalkte ik naar de enige veilige plaats. Mijn kamer. Ik wilde Jaap bellen, maar ja. ■■ Emma Curvers

André Nollkaemper
hoogleraar internationaal
publiekrecht

Chunglin Kwa
universitair docent
wetenschapsdynamica

overigens

De crisis in het hbo is grotendeels te wijten aan het controle- en accreditatiesysteem waarin de noodzakelijke visitaties een poppenkast zijn.

Ed van den Heuvel: 'Hoewel het slappe accreditatiesysteem ongetwijfeld ook een rol gespeeld heeft, ligt de hoofdoorzaak van de crisis in het hbo naar mijn mening in de perverse financiële prikkels die de overheid voor het hele hoger onderwijs gecreëerd heeft, namelijk: financiering op studentenaantallen en de hoeveelheid behaalde diploma's en niet op de kwaliteit van die diploma's. Dit leidde tot de wildgroei van flauwekulopleidingen (zoals vrijetijdsmanagement, wie heeft daar in vredesnaam behoefte aan?) die de bovenbazen van het hbo hebben gecreëerd om maar zo veel mogelijk studenten te trekken en daarmee flink veel geld binnen te halen, ook voor hun eigen salarissen. De slapheid van het accreditatiesysteem is overigens ook een gevolg van een perverse financiële prikkel: die accreditatiecommissies krijgen belachelijk veel betaald.

Dat is helemaal fout: zulk werk hoort een eer, en dus gratis te zijn. Liefdewerk oud papier, en er horen geen riante vergoedingen voor uitbetaald te worden. Dat trekt de verkeerde mensen aan.'

André Nollkaemper: 'Hoewel het uiteindelijk de hogescholen en universiteiten zelf zijn die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijs, is deze stelling in de kern juist. Het woord poppenkast vind ik te sterk, maar het is duidelijk dat accreditaties te veel vertrouwen op de informatie die door de onderwijsinstelling wordt aangeleverd. Hogescholen en faculteiten hebben nu zelf controle op wat ze van zichzelf laten zien en wat niet: er bestaat zo een groot risico dat niet alle details de accreditatiecommissies bereiken. De commissie heeft daarom de belangrijke taak daar goed op te letten. Het systeem

zou gebaat zijn bij actieve en misschien zelfs een beetje agressieve commissies met de bevoegdheid om verder te kijken dan de aangeleverde informatie. De hogescholen en faculteiten moeten de toegang daartoe verschaffen. Ook gebeurt het liever ex ante, want in tegenstelling tot onderzoek, is het geen goede zaak onderwijs alleen maar achteraf te beoordelen. Het gaat om het onderwijs van een hele generatie studenten. Daar moeten we zuinig op zijn.'

Chunglin Kwa: 'Ik geloof niet dat de hbo-crisis aan de visitaties ligt. Het visitatiecircuit van de VSNU is misschien wel te groot en opgetuigd geworden, maar gaat wel uit van de juiste principes: collegiale kritiek op basis van vertrouwen in elkaars kennis en kunde. Het inbouwen van meer inspecties om ook de visitaties te controleren, werkt daarom alleen maar averechts

en staat ver van waar het werkelijk om gaat. Dat is de vraag: hoe breng je het vertrouwen terug in het hbo? De kern van het probleem is dat het hbo slachtoffer is geworden van de opgefokte rendements-eisen met perverse prikkels om zo veel mogelijk mensen te laten slagen. Het hbo heeft op een verkeerde manier gereageerd op schaalvergroting: groeiende instellingen gaan ten koste van de autonomie van docenten, omdat hun macht en invloed verschuift naar de managers. Dat is niet goed, want dat gaat ten koste van de inhoud. Dat kan alleen worden teruggedraaid door hbo's weer terug te brengen tot zelfstandige eenheden met een eigen gezicht. Alleen zo win je het vertrouwen in het systeem terug.' ■■ Floor Boon

In deze rubriek reflecteren wetenschappers op een actuele stelling.